د زړه وینا

د

ګل پاچا الفت

Ketabton.com

اشعار

دزمری میاشت

۱۳٤۱

هجري ش. کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کتاب کښې ځينې اشعار لکه:

ښکلا او هنر- د صلح نړۍ
مينه او دوستی- صلح کل
د بشردوستۍ او بين المللي ملګرتيا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح اوکډ ژوند تلقين کوي او ديوه عالي فکر او جهان بين نظرپه پيداکولوکښې ښه اغيزه لري.
ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډير لږوي او ديوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وويلی شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو ديوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوي دا به په څه نامه شايع کيږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعيض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خيالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتيا! وايې ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ويلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نوګويا ته ډيرو خلکو سره ډيره موده او هروخت خبرې کوې.

سيد شمس الدين مجروح

دحمل ۲۵- ۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندهٔ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.
این ارمغان تنها پیرایهٔ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فریبنده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.
پیام شاعر بدلهای مردم، باندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تنها به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.
بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنهٔ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.
الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتهٔ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردهٔ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.
و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر،.خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حال، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی،و........ در دسترس استفاده گذاشته است.
اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضیلت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳٤۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وینا

د الفت د ویناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې ولیدله چی د ښاغلی سید محمدایشان الحسینی الافغانی په ښکلی خط لیکلې سوې ده.

دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پیاوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسینی د نستعلیق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وینا او شعر ښکلا.

دوو تنو پخو او پیاوړو هنرمنانو لاس سره یو کړی ، او دغه ښکلې او ګلالۍ مجموعه ئې تخلیق کړېده!

دلته دوه هنره سره یو ځای سوي دی، د انساني استعداد دوو برېښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحورکړې ده، ښکلې وینا په ښه خط لیکنه زمونږ د اسلافو ښکلۍ میراث دی، او خوښ یم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، یو بشپړ اوکامل مظهر وینم.

ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وینا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړي، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري لیکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسینی غوندې ښکلی او زړه وړونکی خط سي.

دا دواړه نفیس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چینه یوه ده، او هرکله چې له فیاض منبعه د جمال تجلیات ځلیږي، او خپرېږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جمیل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعال دوه کښلی مظاهر دی.

د ښاغلی حسینی دغه جمال آفرینی خو زموږ د وطن د یوه پیاوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسید عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب یوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نمایندګی کوی.

اما د الفت وینا!

دلته هم د ښکارندوی د وینا ټینګار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نڅاکوي، دلته د قندهاری سید روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!

زما د الفت تر منظومې وینا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!

د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.

دی د خاصو خاصو افکارو په پروربنت او تصویر کې استاد دی، نوی نوی نکات پیداکوي د ژوند انه عمیقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبیعت بسیط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غایر نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وينا کې د نوی دنيا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغيزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د ځنډو د پښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټې پر پوله کښېني او په داسې وينا ځنی ږغيږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له درده حکايت کوی، اوهغه څه وايي چې نو رخلق يې نسي ويلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وينا) نوم ږدم.

داځکه چې:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجليات وينم.

رنګينه شعر مې مه بوله خبری:

دا روان ځما د زړه د وينو رود دی.

کابل. جمال مينه. د اسد څورلسمه ۱۳٤۱

عبد الحی حبيبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړی شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.

اشعار عموماً دوه جنبې لري:- یوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کیفیت دی.ژوند بې خونده کیدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کیدای!

مګر د شعر کمال دادی چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږ ل شی.

د الفت په غوره اشعارو کښې د کیفیت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو کښې ئې دحکمت پلو ډیرکوښښ شوی دي.

زما په عقیده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنیا ټولې مشهورې ژبې د لیکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معیار ته رسیدلي دي. شعر باید د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وي چه د ژبې ادبي معیاراوچت کړی شي. او دمعنی له پلوه باید د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پیغام ورته ویل کیدی او د قوم د فکر د تنویر او د ذهني تربیت موجب ګرځیدی شي! د ښاغلی الفت په شعر کښې دغه مزایا لیدل کیږي. په تیر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثیره تړې نه دي پاته شوی، اوپه پشتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو کلام او دیوانونو ته زیاته اړتیا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت یو تر بله داسې دي لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداریم.او د پښتانه جامعې د پاره یې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۲٤۰ قیام الدین (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه منّنه

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډیر خوښ یم چه زما دغه اشعار یې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاسترګې پرې خوریږي.

هماغسې چه یو شعر د ښه آو از په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رڼا ډیره زیاتوي.

کله چه یو هنر له بل سره مل شي او یو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه څه ترینه جوړشي چه سترګې ئې په لیدو، غوږونه یې په اوریدو او زړونه یې په مینه اومحبت نه مړیږي.

که چیرې یوه ډیره ښکلې سندرغاړې چه له ډیرښه صورت سره ډیرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او یوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووایي یقیناً یې اغیزه څو چنده کیږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دې کتاب ځینې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورعلٰی نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډیر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښی ومنل اوله ډیر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصویب کښې یې ښکاره کړ د ډیر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظریو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپیدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیایې په آفسېټ چاپول د مسلکی مجلس د تصویب او د واکمنې جرګې دمنظورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه سترګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه
۱۳۴۱

فهرست

سرلیک:	مخ:
شاعر	١
ښکلا اوهنر	١_٣
دصلح نړۍ	٣_٥
مینه اودوستي	٥_٧
صلح کل	٧
ابتکار	٧_٨
ژوند	٨_٩
دمونشن دسفریوه خاطره	٩
دهقاني	١٠_١١
دوطن محبت	١١
دوطن پالنه	١٢_١٣
ګرانه وطنه!	١٣_١٥
دوطن خاوره	١٥_١٦
سپین غر	١٦_١٨
په باغ کښي	١٨_٢٠
آزادي	٢٠
دزړه شکوه	٢١
دژوند دېوه	٢١_٢٣
پسرلی راغلی	٢٣
دبهارفیض	٢٤
دخزان سندره	٢٥_٢٦
دمني خاطره	٢٦_٢٧
په وربل باندې ګرد	٢٧
دحسن جلوه	٢٨
ملت اومملکت	٢٨_٣٠
لوی افتخار	٣٠_٣٢
ویده ګوجر	٣٢_٣٣
ناخاپی کاني	٣٣_٣٧
ټکی اوریا	٣٧_٣٨
عاقبت	٣٨_٣٩
زما حال	٣٩
دامیدرڼا	٤٠
لمره!	٤٠_٤٢
دوطن ترانه	٤٢_٤٣
دافغان ترانه	٤٣_٤٥
دیووالی ترانه	٤٥
دمعارف ترانه	٤٥_٤٦
دغیرت سندره	٤٦_٤٧
استعمارچیان	٤٧
علم او معنا	٤٧_٤٨
دپلار توره	٤٨_٤٩
نه ځي	٤٩_٥٠
ښکاري باز	٥٠_٥٢
زخمي زړه	٥٢_٥٩
دشاعرنظر	٥٩_٦٠
خه ګورم	٦٠
غریب ماشوم	٦١_٦٢
خوارحسن	٦٢_٦٣
همدردي	٦٣_٦٤
حسن اونظر	٦٤_٦٥
بډای	٦٥
ماشوم	٦٦
غزل	٦٦_٦٧
دنازمېرمني	٦٧_٦٨
په لیلی پسې ځم	٦٩
خومره به ښه وی	٦٩_٧٠
خه یم	٧١
زما ګناه	٧١_٧٢
زما خوب	٧٢_٧٣
انسان	٧٣_٧٤

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سر لیك:	مخ:	سر لیك:	مخ:
څه جوړشوه؟	۷۵-۷۶	فکر او مینه	۸۶
عدالت	۷۶	آشنایي	۸۶
دوه ماموران	۷۷-۷۸	فکر او کار	۸۶-۸۷
دحق جذبه	۷۹	بې خبري	۸۷
خاورې اوګردونه	۷۹-۸۱	علت اوسبب	۸۷
فرداوملت	۸۱	دهقانه	۸۸
علم اوپوهه	۸۲	شعر	۸۸
سړیتوب	۸۲	مات کوډری	۸۸-۸۹
همدردي	۸۳	خوشحالي	۸۹
سیاست	۸۳	تور او سپین	۸۹
بې قدري	۸۳	شعراو حکمت	۹۰
دیمرکراسي	۸۴	سپین او تور دیوان	۹۰-۹۱
دروح اطمینان	۸۴	حقیقت	۹۱-۹۲
صبر	۸۴-۸۵	ثواب	۹۲
ددنیا قانون	۸۵	دشاعرشعار	۹۲
یوسف اوزلیخا	۸۵		

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

شاعر

څه رندي اوڅه شورڅه مستي   څه بلبل غونډې ګل پرستي
دعشق اوربانډې سوی ستي   دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون او خندان   دبهار په ورمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان   لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعيسی خوښوي   خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودتېول بتان ماتوي   دښايست بت ته سرټيټوي

له هرقيده آزاد زنداني   دعشق غم ګڼي تاج سلطاني
ورسره شامدام حيراني   سرکښې فکراوخيال جهاني

نه يې يارچېرې شته نه ربار   خو آرزو ورسره ددېدار
خدای خبرڅوک راځي په دې لار   لري ډېرناملوم انتظار

ښکلا اوهنر*

په هرځای کښې په هرچاکښې چې ښکلاوي
دېورپ دافريقې که داسياوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنظرخاوندپه مینه ورته ګوري

مسلمان وي اوکه ګبرکه ترساوي
دلته فرق دامریکې اود روس نشته

ښکلی ښه دی که دهرسرددنیا وي
ذوق اومینه خدای آزاده پیداکړي

شاعران له قیداوشرطه بې پرواوي
پتڼګان ورسره عشق لري هرګوره

دډیوې ځای که مسجد که کلیسا وي
ښه آهنګ چې په هرسازکښې وي موزون دی

که رباب وي که شپیلۍ وي که داریا وي
نندارو اوتماشوته به ورځمه
دهرچاپه ساز چې ښکلي په ګډاوي
چې په هره ژبه وي ښه شعرښه دی
که زما وي که دتاکه دبل چاوي
ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوک
که دچین وي که دهندکه دبرماوي
په الفاظوکښې وي ډیراختلافونه
یوله بله متفق اهل معنا وي
ددوستۍ کورکښې دتوراوسپین فرق نشته

په هرچاکښې چې وي مینه خوښ زما وي
په سپین مخ چې توري زلفې راخوري شي
دښایست دډیوې لاښه تجلا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورله سپین سره ښه ښکاري سپین له توره
څه به ښه وي چې یوبل سره پخلاوي

دهنرصنعت اوحسن په عالم کښې
هریوګل چې په هر رنګ کښې وي زیباوي
ښکلی مخ له هرې خواچې راښکاره شي
د الفت سترګولیدلی لاپخوا وي

دصلح نری

هغه ورځ به بختوره وي هرګوره
چې دسپینوزرونه تورنه وي له توره
کرکه نه وي یوله بله محبت وي
وروروله ی صلح صفاوي ښه نیت وي
مرورخلق یوبل سره پخلا شي
نه چې غوښه او چاړه هغه او داشي
بشري دوستي قایمه په جهان وي
خوښ په صلح هم کافرهم مسلمان وي
نژادي توپیرهیڅ نه وي په دنیاکښې
نه په شرق اونه په غرب نه امریکاکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال منلی حق دهرملت وي
خوقایم په ملتوکښې اخوت وي
داخورنګه ساز آواز دهېوادونو
شي یوه ارکسترا د ولسونو
دګډژونداصل واساس اصلي منظوروي
جهاني عدل وانصاف صحیح دستور وي
هرملت په هرنظرکښې وي ښاغلی
که په هررنګ وآیین کښې وي راغلی
سرېتوب وي محترم په هرلباس کښې
په زري جاموکښې وي که په کرباس کښې
داسې وساتي هرخوک خپل مسلکونه
چې ونکړي یوله بل سره جنګونه
ټول جهان ددوستی کوروي سرترسره
دجنګ ویره شي له زړونونه بهره
زورتړلی وي دصلح په قانون
مهارشوی مست اوښان وي دجنون
تویول دوینوشرم او پېغوروي
شرمنده ذلیل سرټیټی ظلم زوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنګ شي هرچېرته دصلح بيرغونه

شي په سمه لارروان سياستونه

دانسان زړګی له جنګ اوجګړې تورشي

توره ماته شي اوجوړورنه څه نورشي

خوله نه وي علامه دخجالت

په خدمت خولې کېدل وي شرافت

يوله بله محبت مهرباني وي

د „الفت“ هيله اوفکر جهاني وي

زه له تاځنې ځاريږم ته له مانه

که جداهم وي زماآيين له تانه

مينه اودوستي*

مينه ګلزارته بلبلان راولي

بلوډيووته پتنګان راولي

شاه دګدازړه ته نژدې کاندي

دخوارجونګړې ته سلطان راولي

که يوپه ځمکه بل اسمان کښې اوسي

ځمکې ته ستورى داسمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوارعاشق ددلداری دپاره
په توره شپه ماه تابان راولي

ښکلي چې ګورم ګښې مې نيسي
مينه په ماباندې پيريان راولي

ګوره په سپين مخ باندې تورې زلفې
توره شپه ښکه مهرويان راولي

په ښکلومينه دهرچاراځي
خواران زما مينه په ځان راولي

دغريبانواوبې وزلو دوستي
سرى په خيراوپه احسان راولي

زړونه باغ باغ شي ددوستۍ په هوا
دښمني زړونوته خزان راولي

دوستي دجنګ اوجګړومخه نيسي
صلح وسلام امن وامان راولي

يودوست دبل دوست دخوښۍ دپاره
خواري زحمت تکليف په ځان راولي

دتوروسپين اوسره دوستۍ خاطرته
سپين مخ سرې شونډې تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسترګوکورکښې سپین اوتورچې ګوري

درته دګډ ژوندشا هدان راولي

صلح کل***

له واړه کوره راوځه لوی جهان سره اشنا شه

خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشناشه

له هګی نه رابهرشه په قفس کښې مه اوسیږه

له دې تیټې هواپورته له طیران سره اشناشه

دزمان مکان په قیدکښې اوسېدنه اسارت دی

محدودمه اوسه هرګوره لا مکان سره اشناشه

دبندي فکرخاونده دوهمونو نظربنده!

که ذهنې آزادي غواړې له عرفان سره اشناشه

که دځان په شان انسان ته دربدلی یې سرکوزی

ځان دې نه دی پېژندلی له خپل ځان سره اشناشه

چې دجاه وجلال بت ته په سجده باندې نسکورېږې

بې ایمانه راته ښکارې له ایمان سره اشناشه

چې سړی هرڅومره لوی شي ترځان لوی سره آشناشي

والاشان سره آشناشوې دخدای شان سره اشناشه

دجهان تاریخ ته ځیرشه دبدلون اړخونه ګوره

کُلّ یومٍ هُوَفِي شانٍ دی له هرشان سره اشناشه

اور،اوبوسره دې کار دی په خوړوترخوژوندی یې

صلح کل شه ! داضدادو، خاندان سره اشناشه

ابتکار

فراخۍ کښې خوشحالي مبتذل کاردی

په تنګسه کښې چې وي خوښ داابتکاردی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوي خوښه په ډولۍ کښې ده هرګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی

یوچین کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپېغلې زوړدکونډې خریداردی

دیارغیږکښې که وي هرڅوفشارونه
په همداسې مضیقه کښې خوښ دلداردی

کوټنۍ کښې زاهدخوښ په ریاضت دی
عیش عشرت خخه بېزاره پرهېزګاردی

مجاهددحق دلارې چې هرڅوک وي
دخلیل په شانې خوښ په سره انګاردی

دکوګل په تنګ قفس کښې زړونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودکېږدي عمرخواردی

کېږدو خوښ وي دکندوخولې ته چې ګوري
مین ګوره! خوښ په تنګ خوله دیاردی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
ځم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې اړې کا

که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مینه
زړه له ژونده نه توریږي که ژوندون توري تیارې کا

دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بېزارنه یم
دبلاپه خوله کښې هم لا،ژوندون ماته اشارې کا

ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمینه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپیدانښې اسرې کا

ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه ناري کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایوســـــي لویـــــه ګنـــــاه ده مــــرګ دی مړینـــــه ده فنـــــاده
پــــه امیــــد ژونــــدون تــــه ګــورم کــــه چــړې راتــــه تېــــرې کــــا
ژونــــــدچې هرڅنګــــــه وي ښــــــه دی هرڅــــــوک غــــواړي چــــې ژونــــــدی وي
مګرژونــــــــددغلامۍ دې خـــــدای بربـــــاد خــــــاورې ایــــــرې کــــــا
کــــه نــــــورهېڅ نشــــــئ کــــولئ وچ اوشنډشــــــئ غلامــــــانو
غلامــــــان چــــې پیدانشــــــي بــــــاداران بــــــه بیچــــاري کــــــا

دمونشن دسفریوه خاطره***

دلتـــــه بــــــــل رســــــــم و رواج بلـــــــه دنیـــــا ده
مینــــــــه پټــــــــه چانــــــــه نــــــــه ده بــــــــرالاده
ښــــــــــکلول غیږکښـــــــــي نیــــــــول دنورومخکښــــــــــي
کــــــه پــــــه خوښــــــه اورضـــــــاوي خــــــه پـــــــــرواده
پـــــــــه غلانــــــــه دي پـــــــــه ښــــــــکاره دي یـــــــــاراني
نــــــه هجــــــران شــــــــته نــــــــه دهجرترانــــــــــي
بــــــــــي ربیــــــــــاره وصــــــــــالونه شــــــــامدام دي
نشـــــــــته کـــــــــوډې نــــــــه تعویذنـــــــــه شـــــــــکراني
کـــــه پــــــه ګــــــل پــــــوري ســــــینه مــــــرې بلبلــــــه
کــــــه دشونډوښــــــــــکلول وي یولـــــــــه بلــــــــه
نــــــه پېغورشــــــته نــــــه رټــــــل شــــــته نــــــه تورونــــــه
کــــــه هرچـــــــا لــــــه ځــــــان ســــــره خـــــــوک ګډولــــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقاني

دهقاني خومره ښه کاردی   هردهقان سړی مالداردی

لري مېړي اوپسونه   شنه پټي اوشنه باغونه

همېشه په شنوباغچوکښې   پاس دونوپه سروکښې

نغمې اوري دبلبلو   وینې ښې غنچې دګلو

دخپل لاس له برکته   اوله خپل عالي همته

له سپېروخاوروخپل ځانته   خپل اولاداوبل انسان ته

خوندورشیان پیداکړي   داتیاره جهان رڼاکړي

وچ ډګراوبیابان   کړي شاعرته ګلستان

په خوړومېوومرغان   په ګلانو بلبلان

کړي خوشحال له خپله ځانه   ټول دده شي ثناخوانه

که غلې اوکه مېوې دي   که دګلوښې غنچې دي

که طعام که فاکهه ده   که دښه ځای ننداره ده

ددهقان دلاس اثردی   دهقاني ښه لوی هنردی

ددهقان دبازو زوردی   چې نن داجهان سمسوردی

جغ اوسپاره ددهقان   آبادي ده دجهان

دادښکلوښه لباس   داد چاپه سرالماس

دبډای کورکښې سره زر   داښایسته ښکلی زیور

ددهقان دکارحاصل دی   پرې پوهېږي چې عاقل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تښاکې ددهقان

درګوهرلاس کښې دخان

دوطن محبت*

دوطن په محبت باندې قسم خورم
چې دځان له غمه زيات دوطن غم خورم

دوطن دشرف سپريم نه ويرېږم
که دتوروګذارونه دم په دم خورم

داخورېږي، غورېږي ګولې دې وي دنورو
دوطن دفاع کښې زه ګولۍ دبم خورم

کفن نه غواړم دژوندجاموکښې درومم
دجنت باغ کښې ميوې رقم رقم خورم

يم پرهېزدبې ننګۍ له خوراکونو
په غيرت ګټلې شې به ولې کم خورم

دوطن داعتلاتېرې يم ځکه
لکه ګل هره شپه څاڅکې دشبنم خورم

زه هغه يم چې تل ننګ په وطن خورمه
هغه نه يم چې رشوت سود اوسلم خورم

چې په سرمې دوطن خدمت منلې
څه پرواده که خپل سرلکه قلم خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته
نو به هله کړې رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندې دې غرونه سورى نکړه
دشیرین وطن په عشق کښې یې ناموتورته

په خولوېې دتندې که آبیاري کړې
دوطن دګلوباغ به کړې سمسورته

که په اوراوبوکښې تېغ غوندې غوټه شې
نو په سربه ددښمن شې هله سورته

لکه ونه که بارنکړې په سرپیټۍ
وبه نه شېندې خوږه مېوه هرلورته

که دباچشان دې ځان کړسرګردانه
نو به وچې کړې خولې له مخ دوررته

دېنبې غوندې ځان ورکړه حلاجي ته
چې کړې پټ دخپل وطن لوخ اوسرتوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دځمکې هومره لوی یې حرکت کړه
تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته
دوطن آب وآبرودې که شوه تویه
په سیالانوکښې به سرجګ نکړې نورته
دا اوبه چې ته یې څکې دوطن پې دي
نووطن بوله په شان دخپلې مورته
چاچې ایښی په دې تي درسره خوله ده
هغه خوراو وروګنې دسترګوتورته
هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره
لکه ځان دهغه هم اوسه غمخورته
په „الفت" به بېګانه اوپردي خپل کړې
وبه نکړې دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! څومره زیبایې
جنت دځمکې زړه ددنیا یې
ښاغلی تاج ته دایشیایې
وړدستایلوته په رشتیایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعل وګوهرشته ستابدخشان کښې
تمدن خورشوستا په جهان کښې

ننګيالی تادی هروخت روزلی
ښه ښه ځوانان دی تازيږولی

کارنامې ستادي تاريخ ساتلی
ستافرزندان دي خومره غښتلی

زمريان پراته دي ستاپه لمن کښې
تل پسرلی وي ستاپه چمن کښې

دوطن وروڼوبياشئ راپورته
دښمن پرې نږدئ خپل کلی کورته

دتوري غږ موتللی هرلورته
څوک ټينګېدی شي زمونږه زورته

مونږ دي مات کړي ډېرقوتونه
مونږ لاندې کړي ډېرهېوادونه

ښاغلی نسل دآريان يو
يوموذهب دی ديووطن يو

فخرموېودی لکه يوتن يو
مين په هرګل دخپل چمن يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه اووطن نه تښول قربانېږو

ځای دغیرت دی کلـه درېږو

دوطن خاوره

چې کېمابوتۍ پسې ګرځي څوک په سمه اوغر

دوطن خاوره ده کېماورکړئ سراغ اوخبر

له سپېروخاورو پیداکېږي څه چې غواړي بشر

که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر

په کاراوزیارباندې له توروخاوروزرجوړیږي

دکاریګردلاس تڼاکونه ګوهرجوړیږي

ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاوروپیدا

حیف وافسوس دی که آباده نکړې خپله بېدیا

یاپرېږدې خاورولاندې پټ خپل معدنونه وړیا

څه چې لری وایې خلې ته په ګران قیمت له بل چا

نفت په کاله کښې تاپیپونه ګرځول ورپسې

اوبه منګی کښې وې تـه تږي ګرځېدلې هسې

وړی زمونږدي اوشړی اخلوله بل ځنې تل

پوټکی زمونږ دی جوړوي ترینه بوټونه یوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان زمونږدي بوي يې دپردیوبلبل
هرڅه لروخوده خالي زمونږلمن اومنګول
راشئ چې وغړووسترګې شاوخواوګورو
ښکته اوپورته سمه غرخپله صحراوګورو

خلق غرونه کينې پکښې رازراز خزانې لټوي
زمونږځوانان پکښې دسوو وچې خادې ټولوي

څه چې پیداکړي هغه اخلي خپلې شپې تېروي
ځمکه که کینې نورڅه نکړي جنازې ښخوي
نوروله وسپنې فولاد اوماشینونه جوړکړه
مونږ ترې ناقص اسباب اوپخ لرونه جوړکړه

سپین غر*****

چاویل چې کوه قاف نه هغه خوا یوه کلا ده
ښاپېریان پکښې اوسیږي پکښې بل شانته هوا ده
پیره دارېې یوسپین دیودی ورنه ویره د هر چا ده
څوک پردی نشي ورتللی لارېې سخته ده بېشانه
داقصه مې اوریدلی په یووخت کښې وه له چانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس پوهېږم هغه سپین دیو   داسپین غردی ننګرهارکښې

دخیبرله دروازې نه   دې خواپروت دی سخته لارکښې

بې پښتونه بل څوک نشي   ګرځېدلی دې ګلزارکښې

چې له شنوزمریوډک دی لري هسې لوی ځنګلونه

په هواکښې یې تل ګرځي سپین بازان کوي ښکارونه

ښایسته له هروطنه   اوله هرملکه زیبادی

تورښتريې توري زلفي   تک سپین مخ یې دلیلادی

سپین سپېڅلی ښکاره کېږي   ته به وایې سپین سبادی

دسپوږمۍ اودنمر کوردی ځکه هومره دی روښانه

هرسحریې له کنډوه نمراخېژي له آسمانه

پاس دغره په سرځلیږي   تجلی دپلوشوده

نمرسپوږمۍ پکښې ځان کوري   آیینه دپرښتوده

تکه سپینه رڼا بریښي   درحمت دنورورشوده

هسې ښکاري لکه داچې دملکوکوه طوروي

له اسمان نه وریدلی په دې ځای سپېڅلی نوروي

دجنت دباغ ورمې دي   چې هروخت دلته لګېږي

درنوستوروډیوې دي   پکښې هره شپه بلېږي

له صیاده ویره نشته   زرکې خاندي هوسېږي

دپښتون لویه ځانګوده کاڼوکټونه تیاره

خدای دې نه کاچې پردی به کله مومي ورته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرې خواته یې بهېري جړوبی اوابشارونه
دشرابو اوعسلو پکښې شته دي ډک رودونه
ښه لمن لري سرسبزه پکښې مېشت دي ولسونه

ښایسته ښې منظرې دي پښتانه یې نندارې کړي
دسپین غره تورې لښکرې دښترويې پېرې کړي

دامتل دی پښتونکښې په لوی غره دخدای نظروي
دسپین غره دپاسه ځکه تجلی شام وسحروي
نمر لا خرک نه وي وهلی درڼاهلته اثروي

کوه طورغوندې ځلیږي خوافسوس چې موسی نشته
چې الهام ورڅخه واخلي هغه لوی رهنمانشته

په باغ کښې***

ښکلی باغ تازه چمن ودګلانو
شین سحراوشوروشورودمرغانو
په سل قسمه اوازونه ښې نغمې وي
هرطرف ته دبلبلوترانې وي
یومرغه ویل داخومره ښه دنیاده
ښکلی بڼ تازه ګلشن تازه هواده

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـــــه دي شنوپاڼوکښـــــــي ژونــــــــدډېرغنيمت دی
ددې بـــاغ خـــورې مېـــوې ښـــه لـــوی نعمـــت دی

مګرويـــــــره ده پــــــه کارلـــــــه صـــــــيادانو
لــــه بـــــې رحمـــــه بـــــې انصـــــافه انســـــانانو

تنګــــه کـــــړی پــــه مـــــونږ دوی دغـــــه فضــــاده
ددوی وصـــــــف ګـــــوره يســـــــفک الـــــــدما ده

يوبنـــــدي کــــړي پـــه قفـــس کښـــي چـــې ويبـــره
بــــل پـــه ســـره اوربانـــدي نيســـي چـــي کړيـــره
کاشـــــکی نـــــه وای پيداشـــــوي انســـــانان
دادسختوســـــــــختوزړونوخاوندان
لــــه بـــل لـــوري ورتـــه غږشـــــو داخـــه وايـــي
تـــه چـــي دغـــه شـــينکی بـــڼ دارنګـــه ســـتايي
داخوخپلــــــه هســـــــي نــــــه دی پيداشــــــوی
انســـــان ډېرزياراوزحمــــــت پکښـــــي ويســــــتلی
کــــه انســـان نــــه وی دا بــــاغ وچــــه ميـــره ده

ښايســـــته کــــړی خــــو انســـان دا منظـــــره ده

بــــې باغبانــــه دغــــه بـــاغ نـــه پـــاتې کيـــږي
داګلـــــش پـــــه ســـــپيره ډاګ بانـــــدي بـــــدلېږي

پــــه جهـــان کښـــي کـــه بـــې رحمـــه صـــيادان شـــته
ورســـــــره ډېرزياروېســـــــتونکی دهقانـــــــان شــــــته
کــــه يـــــووينې تويـــــوي اوخـــــونريزي کـــــړي
بـــل پــــه کارکښـــي شـــي خـــولي عرقريـــزي کـــړي
ديـــــوه لاس کښـــــي کــــه تــــوره اوټوپـــــک دی
دبــــــل لاس ګـــــــوره تېاکوښخـــــــــه ډک دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای په سروګلومینو نندارچیانو
هېروئ مه کاراوزیاردباغبانانو
دهقانان لري په تاسوډېرحقونه
دهمدوی دلاس پیدادی داګلونه

آزادي*****

په شړی کښې ښه یم زه آزاد فقیر
نه وریښموکښې چینجی غوندې اسیر
په خمتاکښې حرازاد ښه دی سل ځله
له غلامه چې لباس یې وي حریر
دوژغنوپه کېږدی کښې که آزاد یم
یووېښته به یې ورنکړم په کشمیر
په ویجاړه کښې مرغه ځاله کښې خوښ وي
په قفس کښې دسرو زرووي زهیر
چې مرغان په هواوینم چرګ په ځمکه
راته یاد داسارت شي بدتاثیر
همېشه اسیرمرغه دي خوړل شوي
اوبنکې یې بالښت دخان اومیر
له لیندی داسارته چې ښوک خلاص شي
بې وزروپه هواځي لکه تیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونه ډېردي ګلرخان نشته   دګلوخواکښې بلبلان نشته

نن داري شته دي سترګوردپاره   دسترګوروقدردان نشته

مطلب دپاره تک راتک ډېردي   مينه پالونکی آشنايان نشته

په باغ وبڼ کښې تازګې ګورم   تازه فکرونه نن زمان نشته

دلوبومنډوميدان جوړشوی   ميدان دفکردجولان نشته

په اديرو به ګلان راشنه شي   په مړوتاثيرنورد باران نشته

په خوله ډېرښه دی زړه يې ښه نه دی   ښه فکر نشته ښه ګمان نشته

مين په ګټه زړه شي دګټې   سنګدلان ډېردي موم دلان نشته

دزوراو زروغلامان ډېردي   دلته دزروصاحبان نشته

هوا هوس کړه خلق مريونه

آزاد هوس نه يوانسان نشته

دژوند ډیوه

شپه دوصل وه مجلس ودیارانو

دمینو د دردمنو رنځورانو

دژوندون ډېوه دعشق په اور رڼا وه

دخلوت کورکښې دحسن تجلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوری پتنګ راغی
لوغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډېربېتا به وچې ځان ستي په اورکړي
سمدلاسه ځان په اوربانديې نسکورکړي

دتن پېتې له خپل ځانه کاندي لرې
کړي پيداځانته دروح نوري وزرې

کوم زړه سواندی ورته ويلی ګوره سوزې
ژوندون ښه دی په دنياکښې يوځوروځې

دومره پاتې شه چې ووينی سباته
په رڼاورځ يوځل وګوری دنيا ته

پتنګ ووې زه مين په دې رڼا يم
له قديمه په ډيوه باندې شيدايم

زما ژوند لکه ډيوه دځان سيز ل دی
ځان ساتل له سوزېدونه مړه کېد ل دی

ډيوه هغه وخت ژوندی وي چې بلېږي
مري هغه وخت چې له اورخخه بېلېږي

زموږ مرګ اوژوندله نوروفرق لرينه
له سيزلو نه نجات دی زموږ مړينه

سوزوسازد زندګی ښه تماشاده
بې رڼا اوسېدل مړينه اوفناده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراونه ناره ويرېږم
دخليل په شانی سرولمبوته لوېږم

پسرلی راغلی

باغوانه زېری مې درباندې پسرلی راغلی

وخت دګلانواوموسم ډېرګلالی راغلی

داپه سحرکښې غوړېدلی دګلاب غوټۍ ده

که دښادۍ په ورځ دسروزروتالی راغلی

دغه شنې پاڼې دي چې ځان پکښې سوسن پټ کړی

که له جنته دخلعت ښايسته کالی راغلی

بلبله ګرزي خپل پردی باندې دازېری کوي

چې ګل ته ګورئ بيازماښايسته لالی راغلی

اوزي صحراته ښايسته جونی ګلانوپسې

دفرش دپاره غرو رغوته شنيلی راغلی

بيا د"الفت" اومحبت نارې بلبله وهي
په ګرمجوشۍ کښې بهارخومره بريالی راغلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبهار فيض

پسرلی بيارغی وطن ته له فيضانه سره
بيايې راوړی ډېرګلونه دي له ځانه سره
په يوه مياشت کښې ګوره حمل[1] په غوايي شي بدل
پسرلی دغسې کومک کړي له دهقانه سره
واړه جهان ګل وګلزارشه دبهارله فيضه
مينه پيداشوه دهرچاله دې جهانه سره
په غرو رغوکښې دګلانو چمنونه وينم
سل آفرينه په بهارله دې احسانه سره
دغوتۍ زړه په باغ کښې تنګ شه دصحراپه ارمان
ريدي دامان ته دي وتلي ارغوانه سره
زمکې آغوستی سرترپايه شنه جامه دجنت
ځکه سيالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره
چې شنه پټي سمسورباغونه دلته هلته وينم
دهقانه ستا دې کوروداني له باغوانه سره

---

[1] : دپسرلی لومړی مياشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لږ لفظي تغيرورغومی اودکېدی بچی ته وايې اوثور دغوايې په معنی دی.

دخزان سندره***

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله

ځکه چېرته غلی شویده بلبله

داشنې پاڼې ورځ په ورځ ګوره زېړیږي

سرسبزي اوتازه ګي یې وبایلله

پاڼې رېږدي لکه زړونه دخوارانو

دخزان سره سیلۍ ولګېدله

زېړې پاڼې چې رېږي خو رالوېږي

ځکه اخلي رخصتونه یوله بله

هغه پاڼه سیلۍ ویوړه کومې خواته

چې زما اوستا په سرسوری کېدله

او س کابل دخوارغریب ټاټوبی نه دی

ګذاره په دې هواکښې شوه مشکله

له کابله د خوارانو کډې لیږدي

ننګرهاره! ته اوس ښه یې له کابله

چې هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښې

ته یې ساتې دېخنۍ له چپاوله

ستااوبه لکه غومبسې چیچل نه کا

ستا هواده بې آزاره معتدله

تاساتلي تازه ګي اوسرسبزي ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګل پاڼه دې خزان نه وژغورله

دکابل خوبان طواف ستادګلشن کړي

ګل دې اخلي خراجونه له وربله

بدایان دې هم هواته هوسیږي

درروان دي ګرنديوکښې په ځغله

تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهار

برکت اوخیردې زیات شه یوپه سله

زیرنارنج دې په شنوپاڼوکښې داوایي

په خزان کښې مې بهارګوره عاقله

دمني خاطره

دخزان تابلوري څومره رنګونه

راشئ! وګورئ دزیړرنګ عالمونه

داچې باغ کښې طلايي رنګونه وینئ

که پوهیږئ خپل قیمت ښيي باغونه

☆ ☆ ☆

خزان راغی منظره دباغ شوه بله

ونوبوټو طلايي کړه جامه خپله

په طلاؤ کښې ډوب شویدي باغونه

په دولت مینه مه ګوره ورځغله

☆ ☆ ☆

ساړه راغله زیړي پاڼي راتوییږي

سورتنور دغریبانوپرې تودیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ګرمۍ کښې که یخ سیوری دراحت و
په سړوکښې سره لمه ده چې بلېږي

☆ ☆ ☆

کله ګل کله مېوه وي په باغوکښې
کله سیوری کله اوروي په دېروکښې
کله پاڼې دي په کارکله لرګی
هرڅه شته دي دباغونوپه کوروکښې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې ګرد

خاورې شومه نومې ځای پاس په وربل شه
له دې رشکه په ګلشن کښې مړاوې ګل شه
دلاله زړګی شه تورله دېره غمه
له ناکامه دصحرالورته مایل شه
نرګس زیړشه له ارمانه شینکی باغ کښې
چې داځای وحق زما ولې دبل شه
آسمان هم له قهره شین شه چې داولې
په معنې کښې جګ له مانه یوپه سل شه
دعاشق بری په عجزاوپه نیاز دی
چاچې کړله سرلویی راته خجل شه
زاهدقرب غوښته په زوردعمل باندې
همدغه عمل دده مخکښې حایل شه
داخاکې تن چې چاخاورې کړپه عشق کښې
د „الفت“ په ژبه داسې وستا یل شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحسن جلوه*

په غروردحسن نمروخوت آسمان ته
ژرراپریووت چې یې ستا ښه بشرولید
دنرګس سترګې خوستا په لورکږې دي
په ګلشن کښې مې چې نن مازدیګرولید
نه تنهابلبل له عشقه ناقراردی
سرګردان مې نسیم هم نن سحرولید
دعشق دام دی هرطرف ته غوړېدلی
خوپکښې مې بندصاحب دنظرولید
په طلسم رانه حسن زړګی ویووړ
نازمکیزکښې مې دسحراثرولید
راخرګنددعشق قوت اوزورشه هله
چې محمود غوندې سلطان مې نوکرولید
دواړه وروځې یې لیندې باڼه یې غشی
مسلح مې نن دحسن افسرولید
لاربښودونکی که دعشق درته په کاروي
ما „الفت“ ددغې لارې رهبرولید

ملت اومملکت*****

یوه باغ کښې وې ولاړې ډېرې ونې
هره پاڼه یې لایقه دستاینې
خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وې
له یوې خاورې پیدادیوکاله وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له يوې ويالې اوبه ورته راتللې
په يوه هواكښې ټولې لوېدلې

ددې ټولويوخزان اويوبهار و
ښه اوبه ديې وشريک يوويې واكدارو

ځينې ځكې ځينې ټيټې كوزوپاس وې
لكه ګوټې ديوه وجوددلاس وې

چامېوه لرله چا ښايسته ګلونه
دچاسيوري و ډيرښه دچاقدونه

چنارلوی وشفتالو لكه ماشوم و
دمڼې اوناک توپيرله ورا معلوم و

له يوه سره لويې وه نورځه نه و
بل سره رنګونه ښه خوندونه ښه و

دمرغانونغمې وې پكښې خورازه

هرمرغه موپېژانده له خپل اوازه
رنګارنګ ګلونه و يوه چمن كښې

لكه وي چې ولسونه په وطن كښې
هريوبوټی پخپل ځای كښې سربلندو

دباغبان ستركوكښې هريوارجمندو
په حقونوكښې يې نه وځه توپير

ماليارو په هري ونې ډېرزهير
يوله بله يې په هرحال كښې شركت و

په تمامه معنى يوصحيح ملت و
لكه باغ يوملكت وګڼه وروره

پكښې هرقسم ګلونه بوټي ګوره
ونې ډېري خوباغ يودی كه پوهېږې

كه كوي بل رنګه فكرډېرغولېږې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه سکه ورونه لري بېل بېل نومونه
بېل رنګونه بېل غږونه بېل خويونه
مګر دواړه اوسېدونکی دیوکوروي
دیوې سترګې په کورکښې سپین اوتوروي

لوی افتخار***

زمانه ږدي په هغه سردافتخارتاجونه
چې يې په سروي رسولی ډېرمشکل کارونه
په ډېرې لويې قربانۍ پیداشي لوی حقونه
خوشې په خوشې هېڅوک نه ګټي درانه نومونه
کارونه ډېردي خوهرکارګوره شهکارنه دی
له خپله سره تېرېدل ښه اسان کارنه دی

سرورکول دخپل ولس دسردارۍ دپاره
داستبداد او استعماردبربادۍ دپاره
دحق ګټلو اودخپلې آزادۍ دپاره
دننګ ناموس دحفاظت اوسرلوړۍ دپاره
هغه کړان کاردی چې شاغلي ننګيالي يې کوي
په آزادۍ مين ځوانان او توريالي يې کوي

مري عالمونه هره مرينه افتخارنه دی
دهرچامرګ دشجاعت اوعشق يادګارنه دی
دپټنګ مرګ دمچ مېږي مرګ غوندې خوارنه دی
په هيڅ مذهب کښې برابرحلال مردارنه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصـــــورمرګ بـــه ســــتایل کېــــري پــــه دنیاکښـــــې مـــــدام
پــــه هرنظرکښـــــې بـــــه حقیـــــروي مـــــرګ او ژونـــــدد غـــــلام

پــــه ځـــان وژلوکښـــــې ژونـــــدون دنـــــام وننـــــګ وینمـــه
لـــــوی افتخـــــاردآزادی دپـــــاره جنـــــګ وینمـــــه

دپـــــره شـــــانداره کارنامـــــه پـــــه هغـــــه درنـــــګ وینمـــه
چـــې دمظلـــــوم لاس دظـــالم پـــــه وینـــو رنـــــګ وینمـــه

هلتـــــه چـــــې ظلـــــم، تجـــــاوز، فرعونیـــــت وي ولاړ
پــــه مقابـــــل کښـــــې یـــــې همـــــت، ننـــــګ وغیـــــرت وي ولاړ

حقیقـــــت تــــریخ دی مګــــرزه انکـــــارکولی نشـــــم
جهـــان مـــې وینـــې چـــې زه ځـــان قربـــانولی نشـــم
دپښـــــتنو درانـــــه نومونـــــه بنـــــه ســـــاتلی نشـــم
دپنجـــــابي مخکښـــــې پـــــه برېتـــــولاس وهلـــــی نشـــم
دپرپورتـــــه ګـــــورم چـــــې دپلارنیکـــــه یادګارتـــــه ګـــــورم
دپربښـــــکته ګـــــورم چـــې خپـــل تېـــت ژونـــداو روزګارتـــه ګـــورم

اوس لـــــه پښـــــتو نـــــه دچـــــاویره دچادارنشـــــته
هغـــــه غیـــــرت هغـــــه هیبـــــت هغـــــه وقارنشـــــته
پـــــه زروتنوکښـــــــې یـــــوتن هـــــم فداکارنشـــــته
ځکـــــه پـــــه حـــــق دپښـــــتنو بانـــــدې اقرارنشـــــته
هغـــــه بـــــه خـــــه وي چـــــې خپـــــل حـــــق پـــــه چـــــامنلی نشـــي
یادخپـــــل حـــــق دپـــــاره ځـــــان قربـــــانولی نـــــه نشـــي

پـــــه باجوربانـــــــدې راغلـــــــی خـــــــه بلاوینمـــــه

لـــــه باجورنـــــه جـــــوړه شـــــوی کربلاوینمـــــه

پـــــه پـــــاک نامـــــه دپـــــره ناپاکـــــه ناروا وینمـــــه

دبـــــل پـــــه زورمســـــته مغـــــروره مارشـــــالاوینمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړيو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښي لوی جنجال لري

لکه تونس الجزايردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خيال لري

خوپښتانه په قربانۍ کښي لبر نيمګړی وينم
دغه دتېروخت توريالي څه قدرسترۍ وينم

ويده ګوجر

دسيندپه غاړه په شنه ورشوکښي
ګېوځنګلوکښي په شنو دروکښي
يو دوه ګوجرومېښي پوولي
هريوه خپلي مېښي روزلي
نه يې بل کارونه نورغمونه
نه ورسره ونورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښو څارو
دشپي به هم لاوېښ اوبيدارو
پس له خوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجرو زيات له پرون شه
څوک چي ساتونکی اونګهبان وي
يوساعت خوب يې زيان اوتاوان وي
هغه هېڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عيب وي له يوه شپونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوجرو ځکه شپې روڼولې
شپې یې په ویښه سباکولې

وروسته دخوشپوله بیداری نه
ګوجرستومان شوه له بېخوبی نه

خوب ډېرغالب شه په دواړو باندې
لکه غلیم چې هجوم وکاندی

یوتن خوب وېووړنصیب یې خوارو
هغه بل ویښ و بخت یې بیدارو

د دواړومېښې وزیږېدلې
سپوږمۍ اوس توروورته کتلې

چې ویښ ګوجرکړې مېښ کټۍ ټولې
له خپلومېښو لاندې راټولې

څه یې چې ټول کړه هغه یې خپل شوه
نرکټۍ واړه دهغه بل شوه

هغه چې ویښ شوسباله خوبه
ویې لیدله دارنګه لوبه

ټپوس یې وکړله خپل ملګری
دامې په برخه څه رسېدلی

داسې قسمت ته خوحیراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده

ملګری ووی چې خوب کوینه
مېښې یې نر نرکټۍ راوړینه

څوک چې پاسبان وي اوکړي خوبونه
ورپسې جوړشي بیامتلونه

ناڅاپي کاڼی***

یوه ویلې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دی کړی بې احسانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام مې تل ساتلی دانسان دی
شفقت مې مدام کړی په حیوان دی

ښه مې کړی څوک مې نه دی آزارکړی
رانه خوښ دي همسایه اوټول وګړي

بدمې چاته کله نه دی رسېدلی
په درنه سترګه مې هرچاته کتلی

په دې حال کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم
دتقدیرپه غشې بې ګناه لګېږم

یوناڅاپه راځي کاڼی له هوا
نلري دبې ګناهوڅه پروا

لویږي زما په سرله لاسه دتقدیر
په آزارکښې زما نه کوي تقصیر

بې سببه رسیږي راته ضرر
تصادف دی بېشعوراوبې خبر

ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن
زه دچاله لاسه وکړمه ژړانن

بل پرې غږکړخبرنه یې له خپل ځانه
شکایت کړې له تقدیراوله آسمانه

تابه هم کله وي کاڼی غورځولی
یوناڅاپه به په چاوي لګېدلی

درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل
دی دهرچاخپل عمل دلارې مل

کایناتوکښې دی پروت ښه انتظام
سنجیده دي دتقدیرواړه احکام

بې شعوره چې ونه کړې فلک
مقرردی هریوکارته یوملک

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې رسیږي درته هرڅه لړاوډېر
دهغه سبب وي پټ درنه یاهیر
ته یې بولې بې سبب اوبې علته
خبرنه یې دتقدیرله پټ حکمته
بدمدام درته له خپل لاسه رسیږي
اورله خپلې لمن شامدام لګیږي

ښه رسیږي درته تل له لویه خدایه
چې راضي نشې هېڅکله له همایه
ته پخپل عمل لانورهم نګران شه
دتقدیرپه کارو باندې نېک ګمان شه
چې سړی لړڅه په فکردتحقیق شه
خپلوتېلوحرکاتوکښې عمیق شه
ورپه یادشوه یوه ورځ چې ده بې پامه
غورځولی ویوکانی له خپل بامه
یوناڅاپه ولوېدلی په چاباندې
چې ولاړوبې خبره تېټ دلاندې
همداکانی وهغه سړی ساتلی
له خپل ځان سره یې ډېروګرزولی
چې پرې واخلي انتقام له هغه چا
چې پې دی وپرې ویشتلی بې ګناه
لاس یې برنشو موده شوه ډېره تېره
قهریې سوړشووېلې ځه تېره په تېره
زه هغه ومه ویتشلی خوپه سهوه
ښه به داوي چې اوس وکړم ورته عفوه
نوېې کانی له خپل کوره کړګذار
خبرنه وچې راځي څوک په دې لار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرې لګيږي هغه څوک چې په خطا
خلق ولي اوځان بولي بې ګناه

دقدرت کارونه واړه دغه شان
په تدبيراوانتظام لري جريان

بې احتياطه که څوک وکړي حرکت
که دی نه وي بل هم نه دی ملامت

له تقديرسره شته هرقسم تلک
دمظلوم انتقام اخلي تل فلک

ته جزاله خپل عمل سره تله
که دې وليدتفاوت وکړه ګله

ښه اوبدانسان تړول دی په حساب
بې سببه چاته نه رسي عذاب

مکافات وي له عمله څنې زيات
يوپه لسه لري اجرحسنات

خوجزا دبدونه وي تيټ وپاس
په احتياط خوځوه دلته پښه اولاس

څه چې وکړي هغه به ربې تل
هرڅوک اوري په جواب کښې خپل ويل

داحسان جزابه ووينې احسان
دبدی جزابه هم درکړي آسمان

نوردي خوښه چې اغزي کري که ګل
بې کرنې مه کړه طمع دحاصل

تفاوت لري حاصل کښې هره څمکه
ته دي خپل زړګی دکردپاره ښه که

پکښې وکړه ښه تخم د„الفت“
نو به ووينې له هرچامحبت

(c) ketabton.com: The Digital Library

لـــه خپـــل خـــدای ســـره اخـــلاص پـــه زړه کښـــې ســـاته
لـــه مخلـــوق ســـره یـــې هـــم کـــړه مینـــه زیاتـــه

تټکی اوریا

تـــــادکوم فرعـــــون دظلـــــم ســـــحرمات کـــــړ
چـــې پـــه لاس کښـــې ګرځـــوې ښـــکلی امســـا
د کاغـــذ پـــه ګـــل بلبلـــې نـــه ټـــولیږي
راشـــــه پریـــــږده نورکارونـــــه دریـــــا
اورلړونـــــی غونـــــدې ســـــوی اوتـــــک تـــــوریې
امیدمـــــــه لـــــــره دخپلـــــــې زرغونتیـــــــا
ښـــه اوبـــدحق ونـــاحق چـــې معلـــوم نشـــي
تـــوره شـــپه ده ورتـــه مـــه وایـــه ســـبا
چـــې لـــه نوکـــه ترکوټیـــه ټـــول غـــرض دی
دانســـان پـــه نـــوم یـــادیږي څـــه بـــلا
خپلـــــه ګټـــــه اوضررخیروشـــــــربولي
دانســـــان دقضـــــاوت دغـــــه معنـــــا
انســـان څـــوک دی زه یـــې دومـــره پیژنمـــه
چـــې حیـــوان نـــه بیلـــوي ځـــان پـــه وینـــا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ناحق کړي باطل حق کړي په ويلو
نوم پرې کښيږدي دروااونارروا

عقل څه دی منطق څه دی حکمت څه دی
غول دي وه بول په هغه دا

کله خوښ کله غمجن کله حيران شم
دادنياده ګډه وړه تماشا

په حراموناروا ستړی ته ورشي
څه لولی اوبې حياده دادنيا

عاقبت*

عاقبت به يې سېلاب داوښکويوسي
چې خواران اوغريبان چاژړولي
نن سبا به داقبال له تيلی کوزشي
چاچې سترې اوستومانه ځغلولي
زمانه به يې دنوروخندنی کا
چې يې هروخت په خوارانو دي خندلي
شنه چمن کښې به په ګلوخزان راشي
بلبلان يې چې په باغ کښې کړولي
له دې خړآسمانه هروخت ږلۍ اوري
وږي سېلاب دزمانې واړه ښاغلي
دښايست بهارخو ورځې وي دنياکښې
بيا له نازه راکوزيږي نازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې دهرهرخه تلوني دي پوهېږم
ځکه ماترېنه لاسونه دي وينځلي
هريوباغ چې راسپېرلی دي ګلونه
دخزان سيلۍ في الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان په خوکرته

تېت وپاس خړاوروښانه ماليدلي

ځکه مازړه بل عالم پوري تړلی

دی دنيا ته مې په بل نظرکتلی

زما حال*

تپه تياره ده زه رڼا ته انتظارلرمه ... خومره ډېرکارلرمه
يمه پښېا بل اوپه لارکښې خنډوخارلرمه ... بېره تلوارلرمه

ملګری تللی زه ويده پاتې بېدياکښې يمه ... غره اوصحراکښې يمه
واړه سپاره دي يوزه پلی په شابارلرمه ... يوګودی جوارلرمه

نورپه موټروکښې په منډه لکه برق تېرېږي ... په لارکښې نه درېږي
زماپه مخکښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه ... خدايږو ډېرعارلرمه

هرڅاپه برق باندې کوټه کړله توده اورڼا ... هم راډيوپرې ګويا
زه لاتراوسه دتيلی په دکان کارلرمه ... ورته جارجارلرمه

هريوميدان کښې دی ولاړکوي اظهاردکمال ... اودخپل جاه و جلال
زه هېڅ شی نلرم په تېرواقتخارلرمه ... دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې سترګې لرمه شم هرکارکولی ... زياراوزحمت ويستلی
کسب وکارنکړم چې غني دولتمن پلارلرمه ... پرې اعتبارلرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامیدرڼا*

نوی دوردی راغلی   یوه نوی رڼا وینم
دازوړحال نه پاتې کېږي   چې دوخت تقاضاوینم
توره شپه په ختمېدوده   رڼا یې دسبا وینم
نوی ژوندراځي هرگوره   نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چې ځودکمال لورته

زما نه راوړي هروخت کښې   نوی نوی پیغامونه
معلم دزماني تل   راکوي نوی درسونه
دادنیا یوپوهنتون دی   شاگردان یې ولسونه
تا څه زده کړه له دې عصره   ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دې ډېرنږدې دی چې به څه درنه جوړېږي
هغه ورځ ده اوس راغلې چې احوال دې معلومېږي

سوال د مرگ او دژوندپېښ دی   مکرستاپوهول گران دی
ته لاپروت یې په تیاره کښې   نورسپورمۍ ته ځي روان دي
داسې ژوند دی ستا په برخه   چې نورتېول تري گرېزان دي
لږ څه وغوږوه سترگې   چې ته څه یې نورڅه شان دي

ستا په مخ کښې لاخره وینم ځاروی ځي له تانه وړاندې

ستا رفتارکه همدغه وي خره به وخاندې دربانډې

لمره!*

په سپین مخ دې دهجران شپه سباکېږي

په رڼا دې زمور مخه رڼا کېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغ وبڼ ددې جهان په تاسموردی
بې له تادځمکې مخ چې ګورم توردی
نتیجه ستا درښا زمونږ ژوندون دی
ستا نظام ته حیران شوی افلاطون دی
تاکتلی په تاوده نظردنیاته
داجهان دې ښایسته کړی دی هرچاته
زمونږ زړوکښې اینښی تادژوندګرمي ده
ورکه کړی تازمونږ هره خامي ده
ددې ځمکې هریوبوټی لویوې ته
دباغو خامې مېوې راپخوې ته
لویول اوپخول ستا مشغولاده
ستااثر لاندې خدای کړی دادنیاده
سپینې واورې دې اوبه کړې غرورغوکښې
بیادی کړه روان رودونه په شېلوکښې

تادا ورځې کړې رڼا زمونږ دپاره
چې مونږ واخلوښه حاصل له خپله کاره
دا وطن دی ستامشرق ته زمونږ لمریې
ته په اصل کښې غټ ستوری دباختریې
ځکه دلته ستا تاثیرله بل هېواده
یوپه لسه وینم زیات دژوندبنیاده!
پیداشوي په دې ځای کښې آرین دي
دپوهانوښه ځانګوهمداوطن دی
آبادي دبلخ هرچاته ده څرګنده
له زړو آثاروډکه ده داکنده
نورومونږ ځنې اخیستې تل الهام دی
مونږ ډېرمخکښې آباد کړی خپل باګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالیـــــــــــدلی دی بامیـــــــــــان اوهـــــــــــده دواړه
درتـــــه ګـــــوري هنـــــدوکش پـــــه هســـــکه غـــــاړه
خیرخانـــــه ده کـــــه غزنـــــي کـــــه ســـــرخ کوتـــــل دی
منـــــدی ګـــــک اولښـــــکرګاه روښـــــان مشـــــعل دی
وه زمـــــونږ دیـــــوه پـــــه هروخـــــت کښـــــي روښـــــانه
دروېـــــزه کـــــړی هرچـــــازمونږ لـــــه خوانـــــه

دوطن ترانه

وطـــــــــــن دی کورزمـــــــــــونږ دســـــــــــترګوتورزمونږ
اوبـــــه یـــــې دي لکـــــه شـــــودې دخپلـــــې مورزمـــــونږ
وطـــــــــــن دی کـــــــــــور زمـــــــــــونږ
دوطـــــــن خـــــاورې دي زر، تـــــرې پیـــــداکیږي ثمـــــر
دی نمـــــک خـــــوردې وطـــــن پـــــلاردی کـــــه مـــــور زمـــــونږ
وطـــــــــــــــــــن دی کورزمـــــــــــــــــــونږ
کـــــه یـــــې آبـــــاد نکړوخپـــــل ځـــــان بـــــه ښـــــاد نکـــــړو
ددې کالـــــــــه ده خرابـــــــــي یولـــــــــوی پیغورزمـــــــــونږ
وطـــــــــــن دی کـــــــــــور زمـــــــــــونږ
پـــــه کاراوزیـــــارد هرچـــــا جـــــوړیږي ښـــــکلی دنیـــــا
دوطـــــــن ســـــــترګې منتظـــــــرې دي پـــــــه لورزمـــــــونږ
وطـــــــــــن دی کـــــــــــور زمـــــــــــونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشـــئ چـــې وکـــړو خــــدمت پـــه ځـــان قبـــول کـــړو زحمـــت

کــــوي خـــــدمت دخپـــــل وطـــــن ګاونـــــډيان نورزمـــــونږ

وطـــــــــــــن دی کـــــــــــــور زمـــــــــــــونږ

راکــــوي مونږتـــــه وطـــــن هرڅـــــه چــــې غـــــواړي بـــــدن

آب ودانــــــــه ده دوطـــــــــن قـــــــــوت او زور زمــــــــــونږ

وطـــــــــــــن دی کـــــــــــــور زمـــــــــــــونږ

پـــــه مـــــــونږ حقونـــــه لـــــري هررازپورونـــــه لـــــري

بايـــــدچي داحـــــق کـــــړي اداوورووي کـــــه خورزمــــــونږ

وطـــــــــــــن دی کـــــــــــــور زمـــــــــــــونږ

وطـــــن محبـــــوب دی زمـــــونږ ،وطـــــن مطلـــــوب دی زمـــــونږ

کـــــه يـــــې ونـــــه ســـــاتوله نـــــورو،مخ دی تورزمــــــونږ

وطـــــــــــــن دی کـــــــــــــور زمـــــــــــــونږ

پـــــه دې هــــــوا لــــــويږو پـــــه دې مينـــــا مســـــتيږو

خـــــدای دې مـــــدام لـــــري دابـــــاغ وبـــــڼ سمســـــورزمونږ

وطـــــــــــــن دی کـــــــــــــور زمـــــــــــــونږ

دافغان ترانه

تـــــــل دې ســـــــرونه زمـــــــونږ اوچـــــــت وي

تـــــــل دې ســـــــاتلي پـــــــت اوعـــــــزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخت دې دلته شان وشوکت وي
ننګ وغيرت دې زمونږ دولت وي
دوطن عشق دې وي زمونږ زړوکښې
ځاى دې دده وي دقام ليموکښې
تل دې افغان وي تل دې افغان وي — بيرغ زمونږ دې لوړ په جهان وي

افغانستانه تل دې ودان يې
له غليمانو دې په امان يې
ته دې سرلوړى تل په جهان يې
زمونږه ځان يې په مونږه ګران يې

هرڅه به ځاركړو ستا له هوانه
ستاله عزته له اعتلانه
تل دې افغان وي تل دې افغان وي — بيرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

په حق مين يو د حق په خوايو
دښمن دظلم دناروا يو
آزادي ستاتو آزادي ستايو
سرپه وطن ږدو په ننګ فدايو
نه ظالمان يونه مظلومان يو
ښاغلى نسل مونږ دافغان يو
تل دې افغان وي تل دې افغان وي — بيرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیووالی ترانه

دیوه وطن اولادیو   تیرله سره په هیواد یو
دافغان په نامه یادیو   بختوریوچې آزاد یو

دا وطن دی په مونږ ګران
داوطن دی دافغان

په یوه نامه یادیږو   په یوه بیرغ ټولیږو
یوله بله نه بېلیږو   په یوه وطن ځاریږو

ټول منو دخدای فرمان
داموعهداوپیمان

آزادي زمونږ لیلاده   آزادي په مونږ شیدا ده
راسره لویه سودا ده   په لوی خدای زمونږ ویساده

ساتوخپل شرف اوشان
دوطن نام ونشان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تیره شوه داعصردعرفان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په حق پسې روان یو   دعلم پتنګان یو   دجهل دښمنان یو

لښکردمعارف یولوړزمونږ نام ونشان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په زده کړه اوښونه   دحق کووپالنه   دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ ګرانه وطنه داموعهداوپیمان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دعلم په ځانګوکښې دعقل په کوځوکښې په غیږه دپښتوکښې

لوی شوي یومونږ واړه خپل وطن رابانديې ګران دی
بې علمه ژوندون ګران دی
روان مخ په رڼا یو مین په اعتلا یو دهرمرض دوایو

په لوردترقۍ ځو رهنمازمونږ قرآن دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دغیرت سندره

مونږ پښتانه یو دغیرت په ځای کښې سرورکوو هم ما لوزرورکوو
دظالمانو جواب هروخت په خنجرورکوو ورته خبرورکوو
مخ ګرځول دجنګ میدان نه مونږ ته دین نه وایي ملی آیین نه وایي
مونږ خپلوتوروته دسرووینوجوهرورکوو اب دخطرورکوو
وطن ساتنه حق پالنه وظیفه ده زمونږ دافریضه ده زمونږ
دخپلواکۍ درس خپل اولادته مکرر ورکوو دغه هنرورکوو
سرورکول دخپل ولس دسردارۍ دپاره دآزادۍ دپاره
دپښتون کاردی ځکه لاس کښې توره سپرورکوو زړه زرور ورکوو
تجاوزنه کووپه نوروبااداري نه کوو ستمګاري نه کوو
دښه سلوک امتحان هرچانه بهترورکوو په وطن سرورکوو
دآزادۍ دښمن چې هرڅوک وي ناښاددې وي خواروبربادې وي
مونږ دپنجرې اسیرمرغه ته بال وپرورکوو آزاد وزر ورکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچیان

جالونه شته دامونه شته بانښې لري تازیان لري
پښتونه ستا نیوولره مارشا ل دپاکستان لري

سیسی ولې هوسی ولې وزې وزې مرغی ولې
ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سیندچې مایان لري

دوسپنوپنجرې لري قفس غوندې کوټې لري
له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسیران لري

غرڅه ترې تښتېدی نشي مرغه ترې الوتی نشي
هېڅ وارېې خطانه درومي پخې سترګې ښکاریان لري

که زاڼې په هواکښې وي که زرکې په خنداکښې وي
هېڅ رحم په چانه کوي سخت زړه لکه سندان لري

څه جا ل لاندې راغلي دي څه لوموکښې نښتي دي
ددوی له لاسه وینوکښې شټکی ډېرمرغان لري

نیول کوي وژل کوي په اورکباب کوي
وریتې مرغی په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرپټې کښې وینمه صیاد دام غوړولی دی
په غرونوکښې لیوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنی کله پټېږي په لباس کښې
عیب یې ښکاري په تن پټ اوکه لغړدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښايسته لباس په غاړه دبې علمو
كه هرڅومره ښكلى ښكاري تش انګړدى

كه بې علمه چاپكړى سپينه ترلى
چې دبحث مجلس جوړشي رنګ يې ژيړدى

بې كمال كه لري مال هرڅومره ډير
له احتياجه نه خلاصيږي بل ته اړدى

كه اغوستي يې پوټكي دسموروي
خلق يې پېژني له سترګوچې ګيدړدى

چې عالي فكري اولوړهمت څوک
باور وكړه چې له هرچاځني لوړدى

كه په هرلباس كښې علم ځان ښكاره كا
د تعظيم او احترام دقدر وړدى

بحر ډک له مرغلروچوپ روان وي
دبې آبه خلقو خوى لكه دچړدى

دپلار توره*

په چت كښې وينم زړه توره د پلار
دبابا ګانو اونيكونو يادګار

توريالى نشته چې څه كارترې واخلي
توره بې قدره شي چې نه وي تورمار

له تيكى ډېرعمروتلى نه ده
اوس له نظره غورځولى روزګار

آب وتاب نلري جوهرنلري
بې آبه ځكه شوه چې نه ده په كار

يو وخت يې ډېرشان وشوكت درلوده
تېره خنجرونوم يې وذوالفقار

دغسې نه وه چې داوس يې وينم
په ډېروزړونوكښې يې ايښى وډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غلـــــــــيم ســــــــــتر ګه ســــــــوزيده ورځينـــــــــــې

پـــــه غزاګـــــــانو کښـــــې يـــــې نـــــه و مـــــدار

اوس دلرګـــــى پـــــه شـــــان پـــــه چـــــت کښـــــې ايښـــــى

نـــــه وينـــــي خـــــوب کښـــــې هغـــــه ليـــــل ونهـــــار

هـــــيڅ پـــــه کارنـــــه ده وخـــــت يـــــې لاړه تېرشـــــه

خوتـــــه يـــــې بولـــــه تـــــاريخي افتخـــــار

چـــــې زمـــــاني نـــــه خـــــوک شـــــي روســـــته پـــــاتې

شـــــي تـــــاريخي افتخـــــار دغســـــې خـــــوار

نه ځي

درونــــــدوالي غرونــــــه ، پښـــــتونواله پښـــــتنونه نـــــه ځـــــي

تـــــوروالي شـــــپو نـــــه رڼـــــايي دلمـــــر شـــــغلونه نـــــه ځـــــي

دآزادى پـــــه لارکښـــــې ســـــراوما ل کـــــه لاړشـــــي زمـــــونږ

مـــــونږ پتنګـــــان يوپتنګـــــا ن بلوډيوونـــــه نـــــه ځـــــي

خـــــو قرنـــــه کيـــــږي تـــــوره لاس کښـــــې د افغـــــان وينمـــــه

د تـــــورې بريښـــــااوس لـــــه اشـــــعارو د پښـــــتو نـــــه نـــــه ځـــــي

دپـــــلار نيکـــــه څنـــــګ کښـــــې موتـــــورې معلقـــــې وې تـــــل

دپـــــلار نيکـــــه تعلقـــــات نســـــل نمســـــونه نـــــه ځـــــي

دبابـــــــا ګـــــــانو اونيکونـــــــــو دلاس نښـــــــه ده دا

دتـــــورې قـــــدر زمـــــونږ ســـــترګواوليمونه نـــــه ځـــــي

د پخوانيـــــو خـــــوى عـــــادت مـــــونږ پرېښـــــودلى نشـــــو

د ښـــــکار عـــــادت د بـــــاز باښـــــو د اولادو نـــــه نـــــه ځـــــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلې لمبې زمونږ په زړوکښې که مړې شویدي اوس

بیابه تازه شي مړه اورونه له سکرونه نه ځي
بیابه اور بل کړو ظالم اوددښمن په خونه

دانتقام جذبه زمونږه له سینونه نه ځي

که په برهان اودلایلوفیصله ونشوه
غوڅه اوپرېکړه دچړوتورولو خولونه نه ځي

ښکاري باز*

بازنیولی په منګولوکښې سیسی وه

خوندوره مزه داره ښه مرۍ وه

چې یې راوړه خپل خاوندته سلامته

بې څه طمع بې احسانه بې منته

چاویل ورته چې ای بازه نادانه

څه لیدلی تاله لاسه دانسانه

چې په لاس کښې ورکوې پخپله ځان ته

ورته نیسې دهواپرندګان ته

ولې بل مرغه نیولی له غړۍ تا

ولې ورکړله انسان ته دامرۍ تا

تاپخپله ولې نه خوړه هواکښې

پاتې نشوې ولې دې لویه فضاکښې

له پنجو د بنیادمه چې شوې خلاص ته

څنګه راغلې ورته بیاپه ډېراخلاص ته

قدرت تاله درکړی لوی وزرونه

ستا پروازلاندې خدای کړی اوچت غرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دې په ښکارشې تېرولی
پخپل واک آزاد ژوندون شې ته کولی

څه احتیاج لري انسان ته په نړۍ کښې
څه فایده لیدلي تا په غلامۍ کښې

چې له دې هسکې فضا را ښکته کېږې
دانسان حضورته خپله راټیټېږې

پټې سترګې تارپه غاړه زندګي کړې
بل دپاره ښکارکوې خوشې خواري کړې

په کوم تاربانديې تړلی ته انسان یې
چې تابع دده دحکم اوفرمان یې

بازویل چې انس الفت دانسانانو
رابېل کړی یم له ډلې دمرغانو

اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی
داطلسم هېڅ وخت نشم ماتولی

په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه
ماپرې ایښی ده دپاره داسیلونه

زما فخردانسان په لاس ختل دی
خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دي

زه خادم کړمه الفت دانسانانو
مقررکړم دوی قصاب دهمنوعانو

یوزه نه ډېرحیوانات ددوی تابع دي
په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فیل په دومره لوی وجود دوی منقاددی
انس الفت یولوي سبب دانقیاد دی
اس دده په سورلۍ ګوره چې مستي کړي
اوښ دده په مخ کښې تیټ شي اوپستي کړي
په الفت سره تابع وحشي حیوان شي
ښه ملګری یوانسان دبل انسان شي

زخمي زړه[1] *****

زړه یې مه بوله تورکاڼی دصحرادی
په لیدودزخمي زړه چې زخمي نښي

ولې وینې درنه څاڅي
اې زما زخمي زړګیه!
مرورله ټول جهانه
ګله من له خپل پردیه
بیا کوم غم درته پېښ شوی
دفلک له بې مهریه
له یارانو نه جدایي
که دښکلوله ټولګیه

چې بلبل غوندې کړیږې دسروګلوپه چمن کښې
خوشحالیږي نه هېڅکله ددنیا په باغ وبڼ کښې

څه ارماندافسوس لرې ته
ولې شپه او ورځ ځوریږې
راته ووایه څه غواړې
په څه باندې خوشحالیږې
په کوم ښکلي مخ مین یې
که دچاپه غم کړیږې
له اسمانه دې زړه شین دی
که انسان ځنې ویریږې

چې نه خوب نه دې خنداشته په نفرت ګورې انسان ته
مروریې له هرچانه په حیرت ګورې اسمان ته

[1] :: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغیزې دردناك محصول دی چې په ۱۳۲۱ کښې په کابل مجله کښې خپورشو اوبیا دهغه وخت دډیلي دنن پرون مجله کښې نشرشوددې شعرینمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښې راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخیستل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پیمخونه ازولو   التفات اووفاغوارې
که دنازنعمت خاوندنه   مروت اوسخاغوارې
یاپیاله له میوډکه   له پیمخیې اشناغوارې
یاسازونه سرو دونه   یادمیني دنیا غوارې

دسکوت طلسم مات کړه راته ووایه احوال خپل
له هېچانه مه ویرېږه کړه ښکاره ارزوا ما ل خپل

ددردمنوپه حال ژاړې   که په کونډویتمانو
شپه او ورځ دې په غوروکښې   وي ژړاد مظلومانو
که داهومره نااقرارکړې   په فریادبې نوایانو
هرطرف ناري سورې   دغمجنورنځورانو

بې له غمه نورڅه نشته دشپوورځوپه لمن کښې
خوشحالي هرګوره نشته په هېڅ کوراوهېڅ وطن کښې

ژاړه ژاړه څودې توان دی   وخت دغم او دژړادی
یودبل غوښوته وږی   که آشناکه ناآشنا دی
انسان کله خبردارنن   په روا اوناروا دی
دوست دښمن نه معلومیږي   ورورد ورورپه مرګ رضادی

محبت له زړونوتللی رحم نشته په جهان کښې
عاطفه اوپېرزوینه نه ده پاتې په انسان کښې

توره شپه توره بلاده   که لوګی دغم داوردی
چې بل شوی په جهان کښې   ددنیاپري سوی کوردی
یاخوتور رنګ دګناه دی   مخ دځمکې پرې ټک توردی
یادغم توره کیږدی ده   یاجهان تورلکه سکوردی

دجګړواورونه بل دي پکښې سوزي عالمونه
رسیدلی ترآسمانه دهمدغه اور دودونه

محاذونه دجنګ جوړشوه   په هرلوری هره خواکښې
فولادي اسمان جوړکړی   طیارو پاس په هواکښې
دګولیو بارانونه   ځکه اوري په دنیاکښې
بې له سروونو څه نشته   دشپوورځو په میناکښې

دسرووینوعکس پریووت داسمان په کناروکښې
فسادونه شوه برسیره بحرو برغرو او رغوکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیانه ده سره لمبه ده   پکښې سوزي عالمونه
په هرلوری هره خواکښې   لګېدلي دي او رونه
دآسمان لمنې سرې دي   ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه!   په دیناکښې دوزخونه

له دې پورته شنه آسمانه سره اورونه راورېږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې لیدل کیږي

دادنیا په حقیقت کښې   ژروونکی افسانه ده
که پخواشرابخانه وه   نن دوینو پیمانه ده
سورګلزاریې ډک له اوره   دبلبلواشیانه ده
په سینګاریې مه غولیږه   یاقفس یازولانه ده

پتنګانوته له باغه بلبلان وایې نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي   بلبلان باغ کښې کړیږي
له آسمانه تندر اوري   لوی قصرونه رانړیږي
له دریاب دزمانې نه   بوی دوینو پورته کیږي
دمرګی دوړی سترګې   په هیڅ شانې نه مړیږي

نن له مړوځنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښی دي دامونه

ددنیا مزاج بدل شو   رحم نشته هیڅ په زړوکښې
یاخوزړونه بیخې نشته   ددې خلقوپه سینوکښې
دمرګی زهر خواره شوه   دهوا څپووږموکښې
پخوانی تاثیراوس نشته   نه په خاوره نه اوبوکښې

دشبنم په ځای په ګلوله هوا اوري بمونه
دخپل زړه په وینورنګ شوه ښایسته ښکلی مخونه

ددې عصرانسانان اوس   لیونی لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبې   میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن   دفولادونهنګان شول
دخوږي مړی دپاره   پخلا سپي اوفقیران شول

دیوسف په وینو باندې دلیوه منګولې سرې دي
تمدن په لاس ورکړی فولادي تېرې چړې دي

دجګړواوجنګ میدان کښې   دي دتندرآوازونه
رڼا ورځ یې توره شپه ده   لیده نشي آسمانونه
دفولادو رسالې دي   که دسره اورسېلابونه
ځمکه ریږدي له هیبته   چې پرې ګرځي لوی ټانکونه

نن دځمکې په مخ باندې بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول یې مشغولاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پردې اوبې سیرته — عالمونه دجهان شوه
څوک له لورې هلاکیږي — ځینې کوندې یتیمان شوه
هیوادونه نیول کیږي — ولسونه اسیران شوه
ځینې پریوتل له تخته — ځینې ځینې تاجدارا ن شوه

جوړقیامت دی په دنیاکښې خوحساب اوکتاب نشته
بې له غوښودانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړې — دنفاق اورپکښې بل دی
پلارپه ځوی دی بدګمانه — وروردبل ورورما ل ته غل دی
دوه خوارړه یاران چې ګوري — یوه بل ته ایښی چل دی
دحسداور په هرزړه کښې — ته به وایې چې منقل دی

دامتل مې اوریدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه
ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښیارکړه

هرسړی مطلب اشناشو — دا دنن ورځې عادت دی
نه ولاړ څوک پخپل عهد — نه خجل په خیانت دی
څوپې لاس برنه وي دوست وي — چې لاس بر شي بل حالت دی
څوک په دروغونه شرمیږي — دا عجیب خوی و خصلت دی

دمطلب دپاره کاندې سل وعدې سل قسمونه
مالیدلی دی په سترګودغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنیاکښې — بل قانون کله چلیږي
نقشه هره ورځ دځمکې — په قوت او زوربدلیږي
چې قوي اوزورور دې — پخپل حدکله دریږي
یووطن په زوراوجبر — بل وطن سره ګډیږي

ضعیفان شوه پښولاندې زورورځکه اوچت شوه
واړه لوی شوه لوی واړه شوه ټول حیوان ددې حکمت شوه

ښه خبرشه زمانه وروره — ددې عصرله احواله
بې له زوره په دنیاکښې — زندګي شوله محاله
ضعیفان خلاصیدای نشي — دفریب مکرله جاله
بې له توري خلاصی نشته — ظالمانوله جنجاله

باشرفه ژو ندون کاندې چې له مرګه نه ویریږي
مال وسریې په امان وي چې له خپل سره تیریږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي — تینګ په ننګ ناموس اودین شه
اوراوبوته غورځوه ځان — فولادي آوآهنین شه
ښې تیرې پنجې پیداکړه — لکه بازاویاشاهین شه
نه وایمه چې بلبل شه — یاتوتي غوندې رنګین شه

ځیرپښتون شه دامتل دی څنګه غرهسې کربوری
کړه سړي اوتودې تیرې داتعلیم کړي ژمې اوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونواله نام ونګ دی   ننګیالی اصیل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره   دپښتون سړی ژوندون دی
سربازي زمونږ هنر دی   توریالی موافلاطون دی
فیصله دتېغ په ژبه   دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهیدی هغه نه بې پردې کېږي
چې بې تېغه وي مړشوی په تخته باندې لوخیږي

توره حق اوحقیقت دی   شریعت پرې رڼا کېږي
توري شپې دولسونو   بې له دې نه سباکیږي
همدغه شرف یې بس دی   چې په توره غزاکېږي
دظالم اوخدای ناترسه   ورنه خوف اوحیاکیږي

توریالیو په حضورکښې سرټیټ کړی افلاطون دی
دتېري توري په خوله کښې دیوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تېره توره   په دیناکښې حکومت کړي
په هغودي تل رحمت وي   چې قایم پرې عدالت کړي
یاویستلی توره لاس کښې   حفاظت دملک ملت کړي
دمظلوم انتقام اخلي   په ظالم قهرومنت کړي

توره ښه ده ډېره ښه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دلېوه یادشیطان وي

ظالمان په تېره توره   په ناحقه خونریزي کړي
چې بې دین په هاتي سورشي   دکعبې بې حرمتي کړي
دمومن په لاس کښې توره   داسلام نګهباني کړي
حق پرست چې قوت مومي   دخوارانو دلداري کړي

بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسیله دحق پاللواودنشردقران ده

په قوت دتېري توري   له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم   سومنات ته رسېدلي
حق پالونکوتوریالیو   خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام یې   په دنیا باندې منلي

عبادت په توره خدای ته زیات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقي اواعتلاخوک   که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې   که ښه نوم اوعزت غواړي
یاددین اودنیا ګټه   یاله خدایه جنت غواړي
تول په توره ګټل کېږي   خوتینګ عزم وهمت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که جنت (۱) دچاپه کاروي توري لاندې يې مکان دی
آب دتورې بل شی نه دی همدغه آب حیوان دی

په دنیاکښې چې تېرشوي   تېردي وختونه فاتحان دي
سکندرکه ناپلیون دی   که مغل اوکه غوریان دي
شاه محمود که احمدشاه دی   غزنویان اوکه سوریان دي
له مشرقه ترمغربه   چې هرڅه جهانګیران دي

ټول د تورې په زړنا کښې خپل مقصد ته رسیدلي
ډېر تختونه ډېر تاجونه تورې یو بل ته بښلي

ته ویده وې په ځانګوکښې   هېڅ خبرنه وې له ځانه
نه له جنګ جګړوخبروې   نه له شرودجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي ټول   ستانظرکښې و یکسانه
ستاپه سربانديې دپاسه   مورکړه تووره آویزانه

په هغه وخت کښې يې ته لاتېره تېغ لاندې ساتلې
فکروکړه څه دپاره خپلې موداسې روزلې

که پوهېږې زما وروره!   دهمدې ورځې دپاره
پښتنه موردځوی سرته   ږدي تل تووره جوهرداره
تووره ستامال دی پښتونه   درته پاتې له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خونداخلي   دتېروتورولو واره

بې دتورې له سپین مخه په بل مخ چې مین نشي
ستا به فرق له خاروی څه وي که قربان په وطن نشي

دوطن په نام وننګ تل   سرورکړی هرپښتون دی
له ښاغلوپښتنونه   مونږ ته پاتې داقانون دی
چې دننګ ناموس دپاره   ځان وژلوکښې ژوندون دی
دخوشحال په ترانوکښې   مالیدلی دامضمون دی

„مړني دي چې يادېږي په سندرواوپه وير"
دهرنشي ورکولی دتېرې تورې تاثير

لکه غرپه هسکه غاړه   له آسمان لاندې اوسیږه
که زړلی اوتندراوري   له خپل ځایه مه ښوریږه
بې له خدایه بل له هېچا   اوله هېڅ شي مه ویریږه
په سخت زړه ددښمن مخ ته   ځای په ځای ټینګ ودریږه

(۱)الجنة تحت ظلال السیوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

فولادي زړګی اوتوره ده په كارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خوندداخلي دتېروتورولـه واره

واوره! واوره !ا ی پښتونه   دپښتون شاعر شعرونه
داچې اوري څه له مانه   دي دسوی زړه آهونه
نورڅه نشته په دې زړه كښې   واږه دي داستاغمونه
دازخمي زړه ستاله غمه   راشه وګوره پښتونه

دپښتون بېرغ اوچت كړه ترلمنودآسمانه
خوشحال خان ختېك خوشحال كړه پخپل قبركښې له ځانه

پښتونواله كه پښتوده   كه اسلام اودينداري ده
تقاضادزماني ده   اوكه پوهه هوښياري ده
دپښتون عالي فطرت دی   كه غيرت ايمانداري ده
ددې تولواى پښتونه   تانه دا اميدواري ده

چې ته بياكړې غېږه وازه استقبال دتېرشوكت ته
ځوقدمه وړاندې واخلې خپل راتلونكې سعادت ته

څه به ښه وي لويه خدايه   كه تېرشوی دوران راشي
دپښتون باباپه لاس كښې   درست پښتون اوافغان راشي
بياهماغه شپې او ورځې   دپښتون په جهان راشي
په هماغه زړومېنو   بيازمونږه كاروان راشي

دادعاپه ځوځووارودخپل زړه په كوه طوركښې
ماپه نيموشپوكښې كړی دپاك خدای په لوړحضوركښې

په هرزړه كښې بېل بېل قسم   اميدونه اواسرې دي
څوك دښكلوښومخونو   اميدواردننداري دي
دچاما ل اودولت خوښ دی   په دنيايي سترګې سرې دي
چادبل مقصددپاره   سنجولی څه چارې دي

له هغوزړونوځاريږه چې پكښې لوړه آرزووي
څه چې ښه ورته ښكاريږي پخپل قام دده پيرزووي

ښه خبرپه دغه رازشه   ی زما دستركوتوره
چې يوازې په دنياكښې   ژوندون نه كيږي هرګوره
هرپيغام چې يوغوړاوري   بل ته هم رسيږي وروره
ديوازې ځان سوداته   وباسه دزړه له كوره

ته يې ناست هغې بيږی كښې چې پكښې افغان پښتون دی
ستاسو هرڅه سره ګډدي كه مرګی اوكه ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اونورپښتانه واړه　　په یوه ژبه ګړیږئ
په یوه نامه هرکله　　اوپه هرځای کښې یادیږئ
دیوه پښتون په ښه نوم　　سرترسره ټول نازیږئ
ددښمن اودوست نظرکښې　　لکه یووجودښکاریږئ

چې پردولره یوښکارئ همدغه مودی یو والی
نوک اوری کله بیلیږي نشته تاسوکښې بیلوالی

غم مویوښادي یوه ده　　په رګوکښې یوه وینه
زه اوته دیومخ سترګې　　خلق موبولی ښی اوکینه
دواړه یوشاني غریږو　　مرودیووجود په مرینه
اختلاف دنظرنشته　　چې موجب دبیلتون شینه

سپین اوتوردیوې سترګې کله یوله بل بیلیږي
په بیل رنګ کله دوه وروڼه یوله بله پردي کیږي

راشئ ای پښتنوورونو　　یوله بله به ځاریږو
دپښتون دژوندپاره　　به هریوله سرتیریږو
خوشحالي به مویوه وي　　په یوه غم به کړیږو
په نامه دپښتنوالي　　به مونږ واړه قربانیږو

یوه ورځ به داسې راشي چې پښتون واړه راټول شي
لر اوبرپښتانه واړه بیرته یوکوراوکهول شي

دازخمي زړګی به روغ شي　　دغلیم زړه به زخمي شي
دا ارمان به له زړه ووزي　　له غمونه به خالي شي
د الفت خواړه اشعاربه　　پښتنوپه خوله جاري شي
پښتني دنیابه جوړه　　کورپه کوربه خوشحالي شي

څوک چې زړه لري هرګوره پکښې هیله اواسره ده
دا آرزوله ډېره وخته تردې وخته راسره ده

دشاعرنظر***

زه یې پېژنم شاعر دی بل څوک نه دی

چې دالوی جهان وروکی ورته ښکاري

د وریښمواو زربفتو ښایسته ټوکی

دناداان په تن زړوکی ورته ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفـــــــاني دريــــــاب ګڼـــــــي دمظلـــــــــوم اوښـــــــکې

ددنيــــــــا بحرډنــــــــــــډوکی ورتــــــــــه ښـــــــکاري

چـــې خپـــل نفـــس نشـــي وژلـــی کـــه ســـل وژنـــي

نــــــا توانــــــه ویرنــــــدونکي ورتــــــه ښـــــکاري

ددنيــــــــــا فــــــــــاني عيشــــــــونه نعمتونــــــــــه

دســـــــپي مخکښـــــــي پـــــروت هـــــډوکی ورتــــه ښــــکاري

څه ګورم***

ګـــــورم جهـــــان کښـــــي څـــوک کعبــــه ځينـــي بوتــــان جــــوړوي

غلطـــــه پوهــــــه لــــــه ســــړی ځنــــي شــــيطان جــــــوړوي

دســــرو کاردی چـــې دخپـــل وطـــن کارونـــه کـــړي جــــوړ

جونــــه اوپيغلــــــي ســــــينګارونه کــــوي ځـــان جـــــوړوي

تهـــــذيب ضـــــروردی نظافـــــت اوښـــــه لبـــــاس دی پـــــه کــــار

فيشـــــن چـــــې زيـــــات شـــــي لــــه ځلموبــــازينګران جــــوړوي

دودانـــــــــی اميدلـــــــــه هرچانـــــــه کيـــــــدلی نشـــــــي

لــــــه خاوروګټوښـــــــه کورونـــــــه معمـــــــاران جـــــــوړوي

چـــې انســـاني رڼـــا پيداشـــــي پـــــه مغزوکښـــــي دچـــــا

هغــــه کوښــــښ کـــــړي پــــه عـــالم کښـــي انســـانان جــوړوي

ډېرتفـــــاوت شـــــته پـــــه انســـــان کښـــــي دمعناپــــــه لحـــــاظ

واړه مشـــــغول دي ځينـــــي ځـــــان ځينـــــي جهـــــان جــــــوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غریب ماشوم***

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوځل وهلی

نازېي هېڅ نه دی لیدلی په ژړاکورته راغلی

چا اخیستی غېږکښې نه دی له سپېروخاورونه کله

کوروکلي کښې بې قدره خوار وزاردی اوسېدلی

ګلالی ځیرک هلک دی کړي خوړي خوړي خبرې

خودخان ملک ځوی نه دی چې په خلکووي منلی

بې له خپل پلاره بل هېڅوک ورته نه ګوري په مینه

دغریب سړی اولاددی چالانه دی پېژندلی

التفات ورته هېڅ نشته ددې ځای لکه چې نه وي

لاره نلري مجلس ته لري ناست دی هلته غلی

په مکتب کښې لیده نشي مدرسې ته یې پرېږدي نه

لاتراوسه معلم ته یاملاته نه دی تللی

رئیسانو حاکمانو ورته هېڅ نه دی کتلی

دلویانو مجلسوته کله هېڅ نه دی ورغلی

په زړه خواره جامه کښې دلته هلته غلی ګرځي

کبرجن هواته ګوري چې یې هېڅ نه دی لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوشاعرورته په مینه محبت هرکله ګوري
دبل چاپرې نظرنشته ورته نه ګوري ښاغلي

زه یې نوم درته اوس ښیم ته ښه فکرپکښې وکړه
دلته فکرهمدغسې له نظره دی لوېدلی

خوارحسن***

په زړوجاموکښې ماولیده حوره
دبدرنګې مېرمن لاس لاندې مزدوره

په ښایست کښې لکه میاشت وه نوراني
په ښه خوی کښې پرښته وه آسماني

په نسب وه له هرچانه معتبره
په حسب باندې مېرمنونه بهتره

نه په وهیرم تقاضاوه دآسمان دا
اوکه خوی یاطبیعت ودانسان دا

چې داهسې شان بشره ښایسته له لمره
غورځولی زماني وه له نظره

دیوسف دغلامۍ یوښه نظیرو
په رښتیاچې دهمدغه خوب تعبیرو

راته ویلې یې دحال په ژبه باندې
غریبي په سړی هسې چارې کاندې

قیمت نلري ښایست دمزدورانو
نه ښه خوی لره څوک ګوري دخوارانو

خدای راکړی ښه صورت ښکلی سیرت دی

خودخوارحسن لره قدرلړ قیمت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زروجاموکښې څوک نه لیدل کیږي
حقیقت زاړه لباس کښې رټل کیږي
ډېرزماپه خېرښایسته ښکلي ښاغلي
مدام وینځي دپردوکالي ناولي
بل شی نه دی عاجزي اوغریبي ده
چې په بد نظرکتلی هرسړي ده
هنرونه پټ وي دانسانانو
خاورې مښې په مخ باندې دخوارانو
ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړی په ښه لباس شي عالیقدره
ډېرښه خلق په دنیاکښې خواروزارشته
بډایانوکښې ډېرخلق بدکردارشته
پام کوه ! په سپین سپېڅلومه غولیږه
بې پرواله خاکسارانو مه تېرېږه
په جنډوکښې ښه ښه خلق مالیدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي
چینجی اوسي دوربښمویه قباکښې
پټ مخ ګرځي ریاکار سپینه رداکښې
دیوسف څیروجاموکښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زلېخاده
راځئ! څیرې کړو دابښې جامې رنګینې
پکښې وګورو څېرې دېرې ننګینې

همدردي

ژاړي په غمونوکښې خواخوږی له هرچاسره

سل پتنګان سوزي دیوې شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډک زړګی له اوښکو ګرځي وريځې په آسمان کښې بيا
څه ژړا ملګري ده دژوندېوې برېښناسره

ټول باغ ژړېدلی ځکه اوښکي دي ډکل په مخ
ډېرلکه لا له داغلی زړونه شته صحراسره

نه ښايي انسان ته چې دبل په غم غمجن نشي
لويه بدبختې ده که څوک نه ژاړي له چاسره

داسې بې غمي دي خداى په هيڅ کورکښې پيدانکړي
يوکورکښې چې ويروي اوبل خاندي له ليلاسره

حسن او نظر*

دړانده بډاى په کورکښې ښايسته ښکلی ليلاوه
دنظرخاوند څوک نه و، بيهوده يې تجلا وه
ډېروه بله وه دحسن مګرعشق ورسره نه و
بې پتنګه سوزېدله شمع ځکه په ژړاوه
دسپين مخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروسترګو
څه قيمت اوقدرنه و، زړه کښې مينه ددنياوه
دښايست نوى بهارو، دګلزارجوش اوځواني وه
بينايي د ذوق هيڅ نه وه په بل ډول مشغولاوه
دګل لورته کتل نه و، بهارخوشې تيرېدلو
دمېووانتظار ډېرو دمادي ګټې سوداوه
دښکلا مېرمن خپه وه، دجمال څه قدرنه و
بصيرت ته وه محتاجه په نظرپسې شيداوه
مال دولت له حده تيرو،واک يې خپل وهرڅه ډېرو
مګردادتش کتلو اوشعورپه تمناوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم وفن هنراوشعربينا ذوق اوشعورغواړي

که په نيمه څوک پوهيږي دليلی دغه معناوه
دمعناروح تل خپه وي دړندوناپوهوکورکښې
عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابيناوه

بهای*

يويې لوی بولي هغه بل ورته وروکی وايي

خپټه يې لويه اوکره يې وره ده ډېره

غله يې ډېره مال يې ډيردی هرڅه ډېرورکړه

مزدوران ورې دي يوه بې بې مړه ده ډيره

کوټه توده ده تشناب تووددی تنورتودوي مدام

هرڅه تاوده دي دګدابرخه سړه ده ډېره

دده له کوره هغه وخت خيروخيرات راوزي

چې تناره کښې څخېدلی تري پېړه ده ډېره

کوريې دی نوی کالي نوي دي موټرنوی دی

فکريې زوړدی خيال يې زوړ ارزو زړه ده ډيره

په يوه سوی مړی خدای نه جنتونه غواړي
له ده سره د آخرت سوداوره ده ډېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم*

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نزدې دخپلې مورغیږکښې مې ځای درلوده

دسترګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اوریده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپیغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګریوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په ډېروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دډېروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راته مورپه یونظروښوده
له ګرېدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې ډېرپخپلې غېږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدوبه یې خوشحا ل اوپه خنداومه زه
که لږنظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړئ
دمورپه غېږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هېرکړم عشق اومینه هېرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

غزل*

چاچې ایښې داشین خا ل ستاپه جبین دی

زما زړه هم دهغه له لاسه شین دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا امېل کښې يې سل زړونه دي پيلی

چاجوړکړی ستا دغاړې لونګين دی
جوره شوی يې دلمرله پلوشونه
ستادعشق پرحرارت مې دايقين دی
سورسالودې سره لمبه ده نه پوهيږم

که زما دزړه په سرووينو رنګين دی
دجمال پرښتې ته چې جوړولې
ورلېږلی چاسلام چا آفرين دی
معجزه ته دقدرت اودخلقت يې
په رښتيا چې خدای احسن الخالقين دی
خدای دې ساته په امان له بدوسترګو
دادعا دپرښتوزمونږ آمين دی

دنازمېرمنې***

وروردې خواري اومزدوري کوي له پلاره سره

تاپه مستی کښې امېل وشکاوه له ياره سره

موردې مېچنې ګرزوي خوردې منګې ډکوي

ته سورپېزوان غوارې دسروزروله هاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده غريبي خواره خواري كوركښې څه نه دي پاتې
مه كوه لوبې له درهم اوله ديناره سره

دلته دښځو په سرخاورې دي دنازمېرمنې
تايارانه ده اچولي دنيا داره سره

خبره نه يې ستاپه خويندوميندوڅه تېرېږي
ستاسروكاردی تمام عمرله سينګاره سره

زمونږ له حاله ځان خبركړه په مونږ زړه وسيزه
دتن جامې سوزي زمونږ ستاله سيګاره سره

عيش وعشرت دومره ډېرپرېږده دوطن مېرمنې
مينه پيداكړه دخپل كورله كسب وكاره سره

يوزړه په لاس كښې ونيسه نورزړونه مه ځوروه
مناسب نه دی داخويونه له دلداره سره

په سراوما ل چې دوطن خدمت ته نه وي تيار
مه ګوره هېڅ دهغوخلقو له ريباره سره

ورسره مه خانده!چې خاندي په خوارانوباندې
دنازخنداكړه دوطن له خدمتګاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لیلی پسې ځم*

مکړه په ماهسې ګمان چې په دنیا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په لیلاپسې ځم

چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم

نه یم هغه چې به هرځای ته په هرچاپسې ځم

لوی اوواړه نه پیژنم یم دماشوم په مثال

خوک چې کړي مینه راسره هغه لالا پسې ځم

سرته دبام یمه روان دلوېدوډارنه لرم

نه راستنیږم دسپوږمۍ سپینې رڼا پسې ځم

زړه مې هلک دی دپردۍ باغچې ګلونه غواړي

ددنیا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم

چرګوړی نه یم چې دانه پسې له کوره اوزم

لکه بلبل دګل په لوری په بوراپسې ځم

له فرعونانوځني تښتم دمولاپه طرف

دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

ښومره به ښه وی

چې په سپین مخ دې زلفې خورې وي

سترګې دې تورې شونډې دې سرې وي

زه یم اوته یې نازونخرې وي

ښومره به ښه وي، ښومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې زه حیا کړم او ته شوخي کړې
زه جرئت نکړم خوته مستي کړې
شې مهربانه اودلداري کړې
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې مې حیاشي لږ غونډې لرې
زه درنږدې شم ته وایې لرې
درته شروع کړم دعشق سندرې
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې ستا په غاړه وي امېلونه
زه دې وربل کښې ږدمه ګلونه
ته راته وایې دزړه حالونه
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې درته وایم په مایې ګرانه
له ټول عالمه له درست جهانه
ته وایې نه یم دومره ارزانه
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې شم بخوده اوهرڅه وایم
ډېره دې زیاته له حده ستایم
ته راته وایې چې زه خوستا یم
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه يم*

زه بل څوک نه يمه اولاددغريبانويمه

سکنی ورورد عاجزانو دخوارانو يمه

يمه له خاورونه پيداخورمه له خاوروپيدا

دلاس نيالګی ددې غريبودهقانانويمه

ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وايه

ډېرويرېدلی له نامه دصاحبانويمه

چې ورته بل نيسي اوبه نوريې بې آبه غواړم

وينوته تږی زه دداسې بادارانويمه

دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي

دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانويمه

زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ

زه دخوارانو دډيووله پتنګانويمه

چې شپه او ورځ په خوارغريب خپل خدمتونه کوي

ددوی خادم نه يم خادم دخادمانويمه

زما ګناه***

نه مې دچاما ل خوړلی نه مې څوک وژلي دي

نه مې چاته ورک شه يا ګم شو! کله ويلي دي

نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نيسه

زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغوندې کتلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وایمه

نه یمه منکرپه مظلومانومې ژړلي دي

داګناه دسترګوکه دزړه ده نه پوهېږمه

بدمې چې لیدلی خدايږوبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبرپرده مې لږ غوندې چې جګه کړه

نه دي دویلوهغه څه چې مالیدلي دي

زه یې په لیدلواو ویلوګناهګارشومه

نوريي په کولواوعمل باندې ښاغلي دي

نه یمه خاین په خیانت دنوروپوه یمه

پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

داچې دېرکاره درته ولاړدي ټیټ سرونه هم

ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هېڅ امیدترې مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼي

ماغلامانه ذهنیتونه پېژندلي دي

لوړمقام ته رسي چې بوټونه پاکوي دبل

دېرپه دغه شغل ریاست ته رسېدلي دي

زما خوب*****

وربل یې ماپه خوب کښې پرېشان لیدلی دی

ستابخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلوهارپه غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې ګلستان ليدلی دی

کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان ليدلی دی

داتوره شپه به خدای کاندی په مونږ باندې سبا
سپین مخ مې چې سباغوندې روښان ليدلی دی

تعبيرېې کړی ما، په ظالمانوبه چېه شي
چېه کاکل مې خوب کښې دجانان ليدلی دی

مهاربه دې په پوزه شي دسروزروخاونده
په سروشونډودپاسه مې پېزوان ليدلی دی

زه پټې سترګې نه يمه په هرڅه اوس پوهيږم
په خلاصوسترګوباندې ماجهان ليدلی دی

عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندې وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان ليدلی دی

له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې ايسارکړم
صياده! ماخوخورنګه زندان ليدلی دی

که هريورانه وژنې خيال اوفکرمې مه وژنه
په دې کښې مې وطن ته لوی تاوان ليدلی دی

انسان*

زه جسم نه يمه ماروح ددې جهان وګڼه

تيټ مې مه بوله بام دخونې مې آسمان وګڼه

دخاوروګټوپه تخت ناست يم په هواکښې ګرځم

ټول حيوانات مې دي تابع ماسليمان وګڼه

تياره کښې نه يم په آسمان کښې مې ډيوه بلېږي

دآسمان واړه ملايک مې شاګردان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داټول نقشونه دجهان اومختلف رنګونه
زما په ذوق او ارادې پسې روان وګڼه

په کایناتوباندې زه هرقسم لوبې کوم
بحروفضامې دیوې منډې میدان وګڼه

شکایت نکړم له آسمانه څه ګیله نلرم
زما له لاسه دفلک څیرې ګرېوان وګڼه

سره له دومره اقتداره چې قدرت راکړی
په نری تارکښې مې دزلفوآوېزان وګڼه

دښکلومینه مې په عقل وفکرلوبې کوي
چې ستا وربل شي پریشان ماپریشان وګڼه

دعشق پنجونه نه خلاصېږم دلښکروپه زور
دایازمینه کښې اسیرشهنشاهان وګڼه

دلیلی یواشارات بس دی دعاقل دپاره
دعشق سوداکښې لیوني دېرهوښیاران وګڼه

دعشق اومینې په حرم کښې زه لوی شوی یمه
څوک چې بې مینې ژوندکوي هغه حیوان وګڼه

چې دجما ل ډیوه شوه بله پتنګان شوه پیدا
لومړی پتنګ ددغې شمع ته انسان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړشوه؟

زمادآه له حرارته دوزخونه جوړشوه
له تورلوګی نه یې داپورته آسمانونه جوړشوه

اوښکې له سترګو اوخولې زماله وچولي نه
چې تویې شوې دخدای په لارکښې جنتونه جوړشوه

چې سرمی ټیټ کړخپل ګریوان ته دمعناپه لټون
له یوه څاخکی راته لوی لوی دریابونه جوړشوه

لکه غواص چې شوم غوټه دمعرفت په قلزم
هري قطري نه بې حسابه ګوهرونه جوړشوه

دزړګي سترګې مې کړې خلاصې دجانان په لورې
شعوربیناشو ذوق پیداشو اوشعرونه جوړشوه

چې آبادی ته مې کړه مخه ټول جهان شو ګلزار
له سپېروخاوروښایسته ښکلي ښارونه جوړشوه

سره او سپین ماچې په نظردمحبت ولیدل
ښکلوته هاراوپادشاهانوته تاجونه جوړشوه

مونږ کړه له خاورونه راوپورته زر په خاوروکښې و
زرودپاره ولې مونږ څخه مریونه جوړشوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لـــــه خپلـــــه لاســــه بتــــان جــــوړکړم بنــــدګي يـــــې کــــوم

باطـــــل خـــــدايان راتــــه دوهـــــم لــــــه مضــــمونه جوړشـــــوه

نـــــــه وم خبرچـــــــې څـــــــه کــــــوم دڅـــــه مقصـــــــدپاره

رانـــــــه پـــــــه لوبوکښـــــې اتـــــوم څخـــــه بمونـــــه جوړشـــــوه

عدالت***

فـــــــــرق دحـــــــــق اودبــــــــــاطلولوی حکمـــــــــت دی

ددمـــــــــــــاغ اوزړه همدغـــــــــــــه عبـــــــــــــادت دی

چــــــې صــــــادق اوخــــــاين بيــــــل کــــــړي يولــــــه بلــــــه

اوس پــــــــه کــــــــار مونږتــــــــه همــــــــدومره بصــــــــيرت دی

بـــــې لــــــه علمـــــــه بــــــې لـــــــه عدلـــــــه بــــــې لــــــه رحمـــــــه

پـــــــــه چابانـــــــــدې رواکلـــــــــه حکومـــــــــت دی

کــــــه مــــــې څــــــوک پــــــه لښــــــته ووهــــــې ظـــــــالم دی

کـــــــه قــــــانون مـــــــې غوڅــــــوي ســـــــرعدالت دی

ديـــــــــــوه شـــــــــــخص نـــــــــــوکري خــــــــــــوغلامي ده

لـــــــوی عــــــــزت دخپـــــــل وطــــــن اوقـــــــام خــــــدمت دی

چـــــــې خپـــــــل ځـــــــان ګڼـــــــې خـــــــادم دخادمـــــــانو

پـــــــه دې رازښـــــــه پوهيـــــــدلی نـــــــن" الفـــــــت" دی

دوه ماموران*

زمونږ په محله کښې يو دوه کوره ماموران دي

تنخواه اوپه رتبه کښې څه فرق نلري يوشان دي

خوراک ديوه هره شپه نرۍ وريجې چرګان دي

د ورځې کبابونه سالنونه نورشيان دي

دبل مامورپه کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي

پخ کړې يې پيتې وي دوی ښوروا له موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخېږي

مېوې لمدې اووچې پکښې هروخت پيداکېږي

دښارمامورين واړه دهغه کورکښې عذرېږي

دښې ډوډۍ صفت يې مجلسونوکښې تل کېږي

سهار يې په کاله کښې پراټې شودې هګۍ وي

په هره ورځ پېروی شيرچايونه په چرګۍ وي

دابل مامورکره کله سابه کله ښوروا وي

په مياشت کښې دې يو دوه ځله نرۍ وريجې رواوي

مدام دپوروړو، ورسره غم وسوداوي

يوه تنخوا تربلې نه رسېږي حال يې داوي

هغه څنګه ماموردی ددې بل ولې داحال دی

دغورخاوندانو نه زما دارنګه سوال دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کار اولياقت کښې دی هغه څنې بهتردی
هغه په پيسوباندې په هرځای کښې معتبردی
پخپلو سوغاتوپه لويوخلقو زورور دی
رشوت په رشوتونو هضموي دايې هنردی
کارغه دې خوري مرداري هريووايي چې بلبل دی
دپوهې صفتونه يې کوو مګرجاهل دی
دخپل آمرپه مخکښې نه پوهيږم څه پرې کېږي
سم نشي دريدلی ډېرکږيږي اوتيتېږي
سرتيټ غاړه کږه شي لاس سيني نه بېلېږي
اوضاع اوحرکات يې ټيټ اوپست رامعلومېږي
زمونږ په مامورينو کښې دارنګه ماموران شته
په دغوصفتونومديران اوحاکمان شته
راځئ هغه ماموراودامامورسره جلاکړو
دايوهرځای کښې وستا يودابل هرځای رسواکړو
دښوبدوتميزوکړو دحق جذبه پيداکړو
لايق اونالايق وپيژنووطن رڼا کړو
ترڅوبه پټووسترګې په دغسې کسانو
قلم پسې راواخلئ دوطن ويښوځلميانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق جذبه***

دحـــق جذبـــه ده چـــې پـــه ځـــوی دپلاربوتـــان مـــاتوي

یـــوه ســـړي بانـــدې طلســـم دجهـــان مـــاتوي

دســـکندرله ســـده تینـــګ دی یوپـــه ســـله تقلیـــد

دارازســـدونه خاونـــدان دتینـــګ ایمـــان مـــاتوي

دخـــوف اوطمـــع محبـــت اوعـــداوت قیدونـــه

کـــه هرچامـــات کـــړه هغـــه مکردشـــیطان مـــاتوي

دافلاطـــون پـــه حکمـــت نـــه کیـــږي دحـــق پالنـــه

لښـــکر دظلـــم ومعصـــیت ابـــن عمـــران مـــاتوي

پـــه عقـــل نشـــي لـــوی کارونـــه پـــه جـــذباتوکیږي

بدنظامونـــه دجنـــون اوعشـــق طوفـــان مـــاتوي

دپلارنیکـــه پـــه قـــدم مـــه ځـــه حقیقـــت پســـې ځـــه!

هغـــه دودپرېـــږده چـــې حکمونـــه دقـــرآن مـــاتوي

خپلوپردونـــــه مجردشـــــــه لحاظونـــــــه مـــــــه کـــــــړه
دحـــــــــق ورمېړمراعاتونـــــــــه دانســـــــــان مـــــــــاتوي

خاورې اوګردونه

(۱)

کـــه څنـــدې کلـــه جـــامې خپلـــې لـــه خـــاورو

تـــه پـــوهېږې؟ چـــې ګردونوکښـــې دلارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځي هسې يوميلمه له کوم هېواده

چې يې خپل کالي ښنډلی په خووارو

(۲)

له کوم لوری راروان يوجهان ګردو

مخ اوښتې باندې يې پروت دلارې ګردو

ماوې ښه دې وليدل په دې جهان کښې

ويلې دومره ښومه پوه چې جهان ګردو

(۳)

له دې خاوروښوه پيداډېرعالمونه

چې آبادې کړه لوی کلي لوی ښارونه

يوځوورځې يې دژوندسندرې ووې

بېرته خاورې شوه اوچت يې شوه ګردونه

(۴)

کلی وران وخوباقي يې لا آثارو

يومرغه په ديوا ل ناست دايې ګفتارو

دغه زوړديوا ل چې ګورئ په يووخت کښې

جوړونکی دکورنوپوخ معمارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکه بوی چې له ګلشنه راجداشي

یابخارله دریابونوپه هواشي

یوه ورځ به هم زمونږ له خاورو دوږو

یوګرد پورته له صحرانه ددنیا شي

فرداوملت

(۱)

په زرګونوکلوژونو دکړي ملتونه

په قرنوقرنووځملي وي ولسونه

د افرادو دعروج هسې مثال دی

لکه وي چې دریابو نوکښې موجونه

(۲)

په اسلام کښې فردتابع دجمعیت دی

دملت اجماع قانون دشریعت دی

پس دخدای اودرسول له امرونهی

دښوبدومعیارفکردملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم اوپوهه

(۱)

بصیرت اوعلم نشته په کتاب کښې
که څه نه وي دمغزوپه پېچ وتاب کښې
علم او پوهه بل شی نه دی بینایي ده
خوشې ناست یې پټې سترګې په محراب کښې

(۲)

پوهه تولې راوتلی له مغزوده
هسې نه چې په دې ډېروکتابوده
په نظرکښې که دقت صحیح سنجش وي
علم زیرنده ددغسې کتوده

سرېتوب

دتوتیانو له وینادامعلومېږي
چې خبروباندې څوک نه سرې کېږي
سړی نه دی چې یې کاردسړونه وي
په خبروکه هرڅومره ښه پوهېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنګ نه دی په ډیوه چې ستي نشي
بلبل نه دی چې په ګل فریادي نشي
زړه یې مه بوله تورکاڼی دصحرادی
په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سیاست

سیاست دمطلب سرته رسول دی
په تدبیراوفکربانديکارکول دی
خپلوټولوکوښښوخپلونقشونه
مستقیمه نتیجه نه اخیستل دی

بې قدري

لکه ګل دبیاڼان هسې لوېیږم
څوک مې نه ویني په سترګوچې څه کیږم
دښایست قدرمې هیڅاسره نشته
دانسان وتش نظرته هوسیږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیمرکراسي

پرستش دیوه تن بت پرستي ده
دمسلک پیروي لویه ازادي ده
په کوم ځای کښې چې یوفکرکړي کارونه
هلته خوشې مهمل لفظ دیموکراسې ده

دروح اطمینان

هغه ځای کښې وي دژوند واړه خوندونه
چې څوک نه وینې څه زجربې قانونه
اطمینان دروح اوفکرهلته بویه
چې اصول اوقوانین کوي کارونه

صبر

(۱)

ځینې وایې صبرغم کښې نه ژړل دي
داولادپه مړینه ړیره نه شکول دي
که صحیح معنایې غواړې زما جانه
په سختیوکښې دخپل ځان نه بایلل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه څوک ویریږي
یا هرشي ته لکه وورکی هوسیږي

بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کړی
یاڅوک زیات له ضرورته په قاریږي

ددنیا قانون

یوه ورځې سحرووې په خنداکښې
داقانون مدام جاري دی په دنیاکښې

چې ضعیف دزوروخواکښې ورکیږي
لکه ورکه چې سپوږمی شوه دلمرخواکښې

یوسف اوزلیخا

ته یوسف نفسي ارزو دې زلیخاده
ستاپه برخه غلامي ددې لیلا ده

که خپل ځان دې ورنه خلاص کړپادشاهي ده
که یې خوښې ته ځان وسپارې ګناه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکراومینه

مینه تل اوسي دزړولاندې کوروکښې

فکروي ددماغونوبنګلوکښې

په لوړکورکښې که څه عقل فکر غواړي

محبت مه لټوه لوړوقصروکښې

آشنايي

له غموسره مې هومره آشنايي شوه

چې يې اوس راته مشکله جدايي شوه

له ترخوزړه نه صبرېږي چې عادت شي

دښمن هم سړی ته خورشي چې ياري شوه

فکراوکار

(۱)

چې له لرې سړی کاندي سنجشونه

کارته نه رانږدې کېږي کړي فکرونه

له دې فکراوسنجشه پيداکېږي

دماغونوکښې سودازړوکښې غمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

بې له فکرچې څوک کارکړي خوشې زیارکړي
چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي
چې عمل اوفکریوله بله بېل شي
عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په ګودرپیغلومنګي خپل ډکول
یومنګی دډکېدووخت کښې ویل
تږي نه یواوبه څکوخونه پوهېږو
چې څه رازبه وي دتږی اوبه څکل

(۲)

په رښتیا چې څوک منګی غوندې ډکېږي
ورو ترږولو احواله څه خبرېږي
په کندوانوڅوک پوره نه شي اچولی
که په لوږه دخوارانو نه پوهېږي

علت اوسبب

هسې وایې سوی پتنګان
چې مونږ پېژنو سیزونکی دخپل ځان
مونږله شمع، شمع اورله تیلی واخیست
تیلی واخیست اورله لاسه دانسان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانه

(۱)

ستا دلاس ګل ته بلبله خوشحالیږي
ستاله باغه دبهارورمه تاویږي
ښایسته جوني ږدي ستاګلان وربل کښې
بوراګان دې په ګلونوتیرپیږي

(۲)

ګوره پري نږدې داځمکه هسې شاړه
دنیاده ستا دغوایي په ښکرولاړه
نن ملاتیته کړه خپل کارته غفلت مکړه
بیا پخپل چمن کښې ګرځه هسکه غاړه

شعر

چې په جهان کښې نوراني روښانه لمرپیداشو
فکر او ذوق سره یوځای شوه ښه نظرپیداشو
ښایست یې ولیده دعشق پکښې اثرپیداشو
له دغوتولونه بیاشعراوهنرپیداشو

مات کودړی

(۱)

دګودرپه غاړه پروت و مات کودړی
ویلی زه وم روغ منګی کلال جوړکړی
دلته لوبوکښې زه مات یوه ځلمی کړم
یوې پیغلې په اوروومه راوړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

دجهان هره ذره کښې عشق عیان دی
مات کودړی سره هم دعشق داستان دی
ډیرمین په دې ګودردي یوځای شوي
ډېرمنګي دلته مات شوي لنډبیان دی

خوشحالي

کوروکلي کښې سکوت اوقراري وه
چې کتل مې په کوخوکښې خوشحالي وه
یوناڅاپه راپیداکوم لیوني شو
ماشومان ورته راغونډشوه خوشحالي وه

تور او سپین

که مې سرشي دهاتي له پښولاندې
که له پاسه مې راغورځوي دلاندې
تورته سپین نشم ویلی سپین ته تورزه
دااميدې څوک له مانه هیڅ نه کاندی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعراو حکمت

(۱)

په رڼا کښې دلمرخومره لوی حکمت دی
ژوند دپاره ډېرضروردا حرارت دی
مګرګوره دآسمان سپینې سپوږمۍ کښې
خاوند ایښی دجمال شعري کیفیت دی

(۲)

په رڼاکښې که دلمرژوندګوهرشته
دسپوږمۍ رڼا کښې بل کیف و اثرشته
په جهان کښې دي ضروردواړه خیزه
ځکه دلته شپه او ورځ شام وسحرشته

سپین او تور دیوان

(۱)

چې څه کړی په جهان کښې سلیمان دی
مالیدلی په قدرت کښې دانسان دی
په رښتیا که ته څه کارورځنې واخلې
شپې او ورځې هغه سپین اوتوردیوان دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

څه چې غوښتی سلیمان دسبا ښارنه

ته یې مومې دسبا ورځې له کارنه

دبلقیس تخت به دسترګو رپ کښې راوړی

دا امید کېږي دشپو ورځوله زیارنه

حقیقت

(۱)

کبان وایي ژوندپیدادی له دریابه

سمندروایي چې دی داورله تابه

لټوي یې دهوامرغان هواکښې

حقیقت ورک دی ددهرله کتابه

(۲)

بلبل وایې دګل رنګ دی دستایلو

نسیم وایې خوشبویې بویه دوړلو

فیصله درنګ وبوی شوله مشکله

سرګردانه کړ نسیم شوردبلبلو

(۳)

ځینې وایي غوټۍ خاندي هوسېږي

زړه تنګۍ نه نجات مومي چې غوړېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځینې نوروایي له ډېرې زړه تنګی نه
زړه یې چوي اوګرېوان یې څیری کېږي

ثواب

دبډای ثواب دوړی مړول دی
دفقیرثواب روژې خدای ته نیول دی
غازي وژني بل سړی ثواب دپاره
دشهیدثواب خپل ځان په بل وژل دی

دشاعرشعار

په سرکښې فکردوطن په زړه کښې مینه دیار
دزوراوظلم لوی دښمن دازادۍ طرفدار
په حق ویلوماتوي بت اوطلسم دډار
شاعر دپاره مناسب دی همدغسې شعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالفت پېژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزیز خان په کڅ کښې زیږیدلی دی.

پلار يې میرسید پاچا اونیکه يې سید فقیر پاچا دی.

په ۱۳۱۴ کښې د انیس په اداره کښې کاتب شو.

په ۱۳۱۵ کښې د انجمن ادبي غړی.

په ۱۳۱۶ کښې د انجمن ادبي له غړیتوب سره د زیری د جریدې چلوونکی هم و.

په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدیر مرستیال.

په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدیر.

په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بیا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.

په ۱۳۲۵ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جریدې مدیر.

په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبایلو عمومي مدیر.

په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورى په (۷) مه دوره کښې وکیل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حیث وټاکل شو.

په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغیو خلقو د شورى اتمې دورې ته وکیل وټاکه.

په ۱۳۳٤ کښې د جلال اباد له خوا د لویې جرګې وکیل وټاکل شو.

په ۱۳۳۵ کښې په لومړی رتبه د پښتو ټولنې رئیس مقررشو او د پوهنې دوزارت د عالي شورى په غړیتوب ومنل شو. همدارنګه د حقوقو دپوهنځی او د ادبیاتو د پوهنځی د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.

په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئیس هم شو.

د ۱۳۳۰ د جوزا له میاشتې د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جریدې د امتیاز خاوند هم و، چه د لیکوالۍ ډیر زیات کار د ده په غاړه و او د فارسی اوپښتو مضامینو په لیکلو اوتهیه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډیرې زیاتې مقالې يې په دې جریده کښې په مستعارو نومو اوبې نومه یا د اداری په نامه نشر شوې.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

۱- دپسرلی نغمه.

۲- بله ډیوه.

۳- لغوي څېړنه.

٤- پښتو سندرې.

۵-عالي افکار.

٦- څه لیکل یا لیک پوهه.

۷- ادبي بحثونه.

۸- پښتوکلی پنځم جلد اول ټوک.

۹- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.

۱۰- د آزادۍ پیغام.

۱۱- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړخیالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱٤- غوره نثرونه.

۱٥- املاٴ او انشاٴ.

۱٦- لیکوالی (املاٴ او انشاٴ) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډیر زیاتوالی راغلی دی.

۱۷- نو سبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وینا.

هغه کتابونه ئې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی څرک (دپښتو لغاتو مقایسه له نورو ژبوسره).

۲- څه ګورم او څه اورم؟

۳- اجتماعي نظریات.

٤- ښه لمسون.

٥- د ټولني علم (ترجمه).

٦- د موفقیت لار (ترجمه).

نورو هیوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳٦ د حمل په ۳ مه د یوه هیئت په مشری پیښور ته تګ د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.

۲- د ۱۳۳٦ د ثور په ۲۸ مه د یوه کلتوري هیئت په مشری اتحاد شوروی ته تګ د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳٦ د اسد په ۲۹ مه د یوه هیئت په غړیتوب مونشن ته تګ د مستشرقینو په ۲٤ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.

٤- د ۱۳۳۷ د میزان په ۳ مه تاشکند ته د یوه هیئت په غړیتوب د اسیائي او افریقائي لیکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.

٥- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د یوه هیئت په مشری اتحاد شوروي ته تګ د دوستی ټولنې په بلنه.

٦- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱٥مه د یوه هیئت په مشری مسکو ته تګ دمستشرقینو په ۲٥ مه کانګرس کښي د ګډون په غرض.

۷- د ۱۳٤۰ د ثور په ۹ مه د یوه هیئت په مشری اتحاد شوروی ته تګ د دوستی ټولنې په بلنه.

په دغو سفرونوکښې یې دا ځایونه لیدلی دی.

مسکو- لیننګراد- سوچی- باکو- دوشنبه- تاشکند- کیف- ولګا ګراد- تفلیس- سمرقند- مونش- تهران- پیښور.

په دې سفر ونوکښې یې په رسمي دعوتونوکښې ډیري وینا وې کړی اوکنفرانسونه ئې ورکړیدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library